STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 05250

VERTER-BUKH FUN ALE HEBREYISHE UN ARAMEYISH-SIRISHE VERTER, FRAZEN UN NEMEN

Sh. A. Sofer

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ווערטער-בוך

פון אלע

העברעאישע און אראמעאישע-
סידישע ווערטער, פראזען און
נעמען, וואס קומען פאר אין יודיש.

צונויפגעשטעלט און דערקלערט פון

ש. א. סופר

(מיט א הקדמה פון דער רעדאקציע)

פרייז 12 קרוינען.

ארויסגעגעבען אין פארלאג דער „פרייהייט“
ארגאן פון דער יוד. סאצ. ארבייטערפארטיי
פועלי-ציון אין דער בוקאווינא.

טשערנאוויץ 1920

בוכדרועריי הארניק און בירנבוים.

הקדמה.

די נויטיגקייט, וואס האט ארויסגערופען דאס ענטשטעהען פון אט דעם ווערטער־בוך איז דאס פעהלען פון וואס פאר ס'איז אלגעמיין באנוצבארען באהעלף, וואס זאל דערלייכטערן דאס פארשטעהן און אויסלעגען פון דער גרויסער צאהל העברעאישער און אראמעאיש־סירישער ווערטער, וואס זענען שוין איבערגעגאנגען אין גייסטיגען פארמעגען פון דער יודישער שפראך און וואס ווערען נאך אפט נישט — אדער שלעכט פארשטאנען אין די קרייזען פון אונזערע ארבייטער און אינטעליגענטען, מייסטענס אבער שלעכט אויסגעלעגט.

אבצוהעלפען אט דער נויט איז דער צוועק פון דעם הילפס־ביכעל. די באזונדערע באדינגונגען אונטער וועלכע מיר לעבען איצט אין דער בוקאווינא באזונדערס אבער אונזער אבגעשניטענקייט פון די גרויסע יודישע קולטור־צענטרען, האט עס נישט מעגליך געמאכט, די אויפגאבע וועלכע דער מחבר האט זיך געשטעלט בשלמות צו דערפולען און צו ברענגען דאס ביכעל צו יענער מדרגה פון וויסענשאפטליכער אויסגעהאלטענקייט און גענויאיגקייט, וואס פארלאנגט ברייטע און וויסענשאפטליכע שפראך־שטודיען.

נים קוקענדיג דערויף ווערט דאס ביכעל אבגעגעבען א גרויסען נוצען פאר דעם יודישען לעזער און וועט איהם פאר־העלפען צו פארטיפען זיין קענטניש פון אונזער מאמע־לשון.

אַ רייהע פֿון טעכנישע מניעות, האָט עס גורם געווען, אַז די אַזוי נויטיג געוועזענע פֿאַרווענדונג פֿון נקודות האָט געמוזט אויסגעבליבען און אַז עס האָבען זיך אויך אַריינגעכאַפּט אַ פּאָר שטערענדיגע גרייזען אין טעקסט.

דער פֿאַרלאַג פֿיהלט זיך מחויב אַרויס צו זאָגען אַ באַזונדערן דאַנק די חברים, וואָס האָבען סיי מאַטעריעל סיי דורך זייערער מיטהילף פֿאַרהאָלפֿען דעם מחבר צו זיין אַרבייט. אין דעם פּרט מוזען קודם כל דערמאָנט ווערען די חברים י. ש. שטיינמעץ, פֿון וועלכען ס'איז אַרויסגעגאַנגען די איניציאַטיווע פֿאַר'ן ביכעל און וואָס האָט אינאיינעם מיט י. פֿייטלער און ב. צ. שעכטער געשאַפֿען דעם מאַטעריעלען יסוד פֿאַר דער אויסגאַבע און דערמיט אויך פֿאַר'ן אָנהויב פֿון אַ יודישער פֿאַרלאַגסטעטיגקייט אין דער בוקאָווינאַ.

„די פֿרייהייט".

א.

א = 1

אב = דער פיפטער מאָנאַט פונ'ם יאָהר.

אב (אבות) = אַ פאָטער, א פאָ שטעהער.

אב בית דין = דער פאָר־שטעהער פון אַ געריכט, וואס באשטעהט אוים דיינים.

אב הרחמים = דערבאַרעמ־דיגער פאָטער, (גאָט).

אבי יתומים ואלמנות = אַ פאָטער פון יתומים און אלמנות.

אבות = די שטאַמפעטער אברהם יצחק און יעקב.

אבות אבותינו = פון עלטער, עלטער־זיידע.

אבינו = אונזער פאָטער, (געוועהנליך צוזאמענגע־זעצט מיט א נאָמען פון די אבות).

אבא = אַ פאָטער.

אבדה, אבדת, (אבדות) = עפעס פארלוירענס, אַ פארלוירענע זאַך.

אביי ורבא = פאָרשטעהער פון צוויי גרויסע תלמו־דישע שולען אין בבל (ווערט באנוצט תמיד שטאָט דעם וואָרט גמרא).

אביון (אביונים) = אָרעמאַן

אביונות = אָרעמקייט.

אבל (אבלים) = אַ טרויערנדיגער נאָך אַ טויטען.

אבלות = די טרויער נאָך א טויטען.

אבן טוב (אבנים טובים) = אַ טייערער, ווערט־פולער שטיין, א דימענט.

אבן נגף = אַ שטיין אין וועג, אַ הינדערניש.

אבר (אברים) = גליעד.

אבר מן החי = אַ שטיק אָבגעשניטען פון א לע־בענדיג באשעפעניש.

אברך (אברכים) = יונגער־מאַן,

אגב = דורך, איבריגענס.

אגב אורחא = נעבענביי.

אגדה (אגדות), אגדתא

(אגדתות) = תלמורישע לעגענדע.

אגודה (אגודות) = אַ בינטעל, אַ פֿאַריין.

אגיל ואשמח = איך וועל מיך פֿרייען און לוסטיג זיין.

אדם = אַ מענש,

אדם הראשון = דער ערשטער מענש,

אדמה = די ערד,

אדרבא = פֿארקעהרט, פֿאר וואס נישט,

אדר = דער צוועלפֿטער מאָנאַט פֿונ'ם יאָהר,

אדר שני = דער צווייטער אדר, וואס קומט צו א יעדעם פֿערטע יאָהר, ווען ס'איז א עבור,

אדון (אדונים) = האַר,

אדוני = מיין האַר,

אהבה,אהבת = ליעבשאַפֿט

אהבת נפש = אַ ליעבשאפֿט פֿונ'ם גאנצען הארצען,

אהל = די שטוב אויפֿ'ן הייליגען אָרט וואו ס'איז דער צדוק הדין

אוחז ביד = עפעס האבען אין דער האנד.

אוי לרשע = וועה צום שלעכטען,

אויר = די לופֿט,

אומה (אומות) = אַ פֿאָלק,

אומות העולם = פֿרעמדע פעלקער, די ניט־יודען,

אומנות = מייסטערשאַפֿט.

אופן (אופנים) = אַרט, ספאָסיב,

אוצר (אוצרות) = שאַץ, שאַצקאמער.

אורח (אורחים) = גאַסט,

אורחי ופרחי = אַ וואנדע־רער, אַ שלעפער,

אור (אורות) = ליכט,

אור הבקר = דאס מאָרגען ליכט,

אור הגנוז = דאס באַ־האלטענע ליכט,

אוריתא = די תורה,

אושפיזין = דער נאָמען פֿון א געבעט וואס ווערט גע־זאָגט סכות ביים אריי־געהן אין סוכה.

אות (אותיות) = צייכען, בוכשטאב.

אות באות = ווארט אום א וואָרט.

אותות ומופתים = צייכען און וואונדער,

אותיות מחכימות = געשריבענס מאכט קלוג.

אזהרה (אזהרות) = א וואָרענונג.

אזכרה (אזכרות) = א געדענקרעדע.

אזרח (אזרחים) = אַ אַלט געזעסענער.

אח (אחים) = א ברודער.

אחינו בני ישראל = ברידער—יודישע קינדער!

אחד = איינער.

אחד משלנו = איינער פון אונזערע.

אחדות = איינינקייט.

אחר = נאָך.

אחר המעשה = נאָך אלעמען, נאך דעם ווי עפּעס איז שוין געשעהן.

„אחר" = דער צונאָמען פונ'ם געלערנטען אלישע בן אבויה.

אחור = דער אונטערשטער טייל פונ'ם לייב.

אחורי הפרגוד = פון אונטערן פירהאנג.

אחרון = דער לעצטער.

אחרון ואחרון חביב = דער לעצטער — דער ליעבסטער.

אחרון של פסח = דער לעצטער טאָג פסח.

אחרון של סכות = דער לעצטער טאָג סכות.

אחרי = נאך.

אחרי כן = נאך דעם.

אחרי ככלות הכל = נאך דעם ווי ס'אלעס געשעהן.

אחרי רבים להטות = מ'זאל נאכגעהן נאך דער מעהרהייט.

אחרית הימים = די לעצטע טעג פאַר דער דערלעזונג פון דער וועלט, משיח'ס צייטען.

אחריות = פאַראַנטוואָרטליכקייט.

אחשורש = דער נאָמען פֿון אַ פּערזישען קעניג.

אחת = איינס.

אחת באחת = איינס אַם איינס.

איוב = דער נאמען פֿון א ספר אויס תנ״ך, אין וועלכען ס׳ווערט דער־צעהלט איבער די ליידען פֿון דעם פֿרומען מאן איוב.

איכה = דער טיטעל פֿון ירמיהו׳ס קלאָגליעדער, וואס ווערען געזאָגט אים תשעה באב.

איכות = די קוואַליטעט.

אימה, אימת = אַ פֿאָרכט, א שרעק.

אימת מות = א טויטשרעק.

אין = ניטאָ.

איננה = זי איז ניטאָ.

אין אדם נתפס על צערו = מ זאל קיינעם ניט פֿאר־איבעל נעהמען, וואס ער זאָגט און טוט אין שמערץ

אין אדם משים עצמו רשע = אַ מענש מאכט זיך ניט אַליין פֿאר א שלעכטען.

אין ברירה = ניטאָ קיין אויסוועג.

אין הפה יכול לדבר = דאס מויל קען עס ניט ארויסזאָגען.

אין חדש תחת השמש = ניטאָ קיין נייעס אונטער דער זון.

אין יוצא ואין בא = קיינער געהט ניט ארויס און קיינער קומט ניט אריין.

אין לשער = ניט צום אָב־מעסטען.

אין לספר = ניט צום דער־צעהלען.

אין סוף = דאס אומענדליכע

אין צריך לומר = מ׳בע־דארף ניט זאָגען.

אין קול ואין עונה = מ׳רעדט ניט און מען ענפֿערט ניט.

אין שיעור = אָהן א גרע־ניץ, אָהן אַנ׳עק.

איר = דער צווייטער מאָנאַט פֿונ׳ם יאָהר.

איש (אנשים) = א מאַן.

איש מלחמה = אַ קריעגס־מאַן.

איש תם וישר = אַ גע־רעכטער און אומשול־דיגער מאַן.

אני מאמין = איך גלויב.

אנשי כנסת הגדולה = די מיטגליעדער פונ'ם גרויסען בית־דין אין דער צייט פונ'ם צווייטען בית־המקדש.

אנשי שלומנו = „אונזערע לייט", מענשען פון אונזער שטייגער.

אכזר = אַ גרויזאַמער מענש.

אכזריות = גרויזאמקייט.

אכל (אכילה) = דאס עסען

אכלן = אַ פרעסער.

אכסניא = אַ גאַסטהאַוז.

אל מלא רחמים = דער נאָמען פון אַ געבעט, וואס ווערט געזאָגט פאר'ן באַגראָבען פון אַ טויטען.

אל = ניט.

אלא = נאָר, אָבער.

אל תפתח פה לשטן = זאלסט ניט ארויסזאגען אין אַ שלעכטער מינוט.

אל תרבה שיחה עם אשה = זאלסט ניט רע־דען פיעל מיט אַ פרוי.

אלהים = גאָט.

אלהות = געטליכקייט.

אלול = דער זעקסטער מאָנאַט פונ'ם יאהר.

אלף בית = דער אַלפאַבעט.

אלוף = אַ פירשט.

אליהו הנביא = דער נביא אליהו, וואס געהט נאך איצט ארום, — נאך דער פאָלקס־לעגענדע צווישען פאָלק.

אלמן = אײנער, וואס דאס ווייב איז ביי איהם גע־שטאָרבען.

אלמנה = אײנע, וואס דער מאַן איז ביי איהר גע־שטאָרבען.

אלף = דער נאָמען פונ'ם ערשטען אות אין יודישען

און אין העבּירעאשען אַל־פאַבעט.

אלף (אלפי, אלפים) = טויזענד.

אלף הששי = דאס 6־טע יאָהרטויזענד, (ווערט באַנוצט אין דער בעדייטונג פון אַ גאָר ווייטער צייט).

אם = טאָמער, אז.

אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני = אז איך וועל דיך פארגעסען ירושלים, זאל פארגעסען ווערען מיין רעכטע האנד.

אם ירצה השם = אז גאָט וועט וועלען.

אם כן = אז יאָ.

אמהות = די שטאַמ־מוטערס שרה, רבקה, רחל, לאה.

אמה (אמות) = אַנ'אייל.

אמונה (אמונות) = דער גלויבען.

אמונה שלמה = אין פולען גלויבען.

אמורא (אמוראים) = אַ געלערנטער פונ'ם תלמוד, וואס האט געלעבט נאכ'ן אָבשליעסען פון דער משנה

אמן = ס'איז וואָהר.

אמת = וואָהרהייט.

אנהה (אנחות) = א זיפץ.

אנס = צווינגען, געוואַלט אָנוועגדען.

אנוסה = אַ געצוואונגענע, אַ געשענדעטע.

אסון = א אומגליק.

אָסור = פארבאָטען.

אסור = פארבאָט.

אסיפה (אסיפות) = א פארזאמלונג.

אסרו חג = דער ערשטער טאָג נאך די הויפט ימים־טובים.

אסתר תענית = דער פאסט־טאָג, וועלכען ס'האט איינגעאָרדענט די קעניגין אסתר.

אף על פי כן = כאָטש אזוי

אפר ועפר = אַש און שטויב

אפילו = כאָטשי.

אפקומן = א צושפייז, א שטיקעל מצה, וואס ווערט געגעסען נאכ'ן סדר.

אפיקורס = איינער וואס גלויבט ניט אָן גאָט.
אפיקורסות = דאס ניט גלויבען אָן גאָט.
אפשר = מעגליך.
אפטרופוס = פארמונד, א פרעמדער פארזאָרגער.
אפטרופסות = פארמונדשאַפט.
אצבע אלהים = אַ פינגער פון גאָט, א װאָרענונג.
אצטגנינות = אַסטראָלאָגיע.
אקדמות = דער נאמען פון א ליבּ־געזאנג, וואס ווערט געזאגט שבועות.
ארבע = פיער.
ארבע כוסות = די פיער גלעזער וויין, וואס זענען פאָרגעשריעבען פאר די סדר־נעכט.
ארבע כנפות = די פיער עקען פון א מלבוש, א ליבּצודעקעל.
ארבע פנות העולם = די פיער עקען פון דער וועלט.

ארבע מיתות בית דין = די פיער טויט שטראָפען פונ'ם אמאָליגען בית־דין
ארבעים = פערציג.
אריכות = לענג.
אריכות ימים = א לאנג לעבען.
ארון = א קאסטען, א אלמער
ארון הקודש = דער קאס־טען אין א שול וואו ס'ליעגט די תורה.
ארוסין = פארלאָבונג.
ארורה = א פארשאָלטענע.
ארח נשים = מענסטרואציע
ארץ (ארצות) = א לאנד.
ארץ זבת חלב ודבש = א לאנד, וואס פליעסט פון מילך און האָניג.
ארץ ישראל = פאַלעסטינא
ארצות המזרח = די לענ־דער פונ'ם אָריענט.
ארצה = צו דר'ערד.
אש להבה = א פלאַם פייער
אשה (נשים) = א פרוי.
אשה צנועה ובשרה = אַ פרומע, אָנשטענדיגע פרוי.

אשה רעה = א שלעכט ווייב

אשת חיל = אַ מוטיגע, גענײטע פרוי.

אשת איש = א פארהייראטעטע פרוי.

אשכנז (אשכנזים) = א דייטשער יוד, (אין הפוך צו די ספרדים.

אשמדאי = דער קעניג פון די רוחות.

אשמורה = אַ נאכט וואך.

אשמנו = מיר האבען געזינדיגט.

אשפה = מיסט.

אשר = וואס.

אשרי ילדתו = וואויל צו איהם, וואס האט איהם געבוירען.

אשר יצר פאפיער = קלאָזעטפאפיער.

אשריכם = וואויל צו אייך.

אתחלתא דגאולה = דער אָנהויב פון דער דערלעזונג

אתה = דו.

אתה הראת = דער נאמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאגט אים שמחת-תורה.

אתם = איהר.

אתרוג (אתרוגים) = אַ פרוכט ענליך צי'נ'א לימענע, וואס ווערט באנוצט צון אַ רעליגיעזער צערעמאָניע אים סכות.

ב.

ב = 2.

באור = א דערקלערונג.

באו מים עד נפש = ס'איז געקומען דאס וואסער ביז צום האלז.

באונס = געצוואונגען.

באותו רגע = אין דער סעקונדע.

באין אופן = אויף קיין פאל.

באם = טאָמער.

באסור = פאַרבאָטען.

באריכות = אויספיהרליך.

באר מים = א קוואל וואַסער.

באשר = אַז וואָס

בבא מעשה = א מעשה, וואָס איז ניט געשטויגען ניט געפלויגען.

בגד (בגדים) = א קלייד.

בגדי מלכות = קיניגליכע קליידער.

בגדי שבת – יום טוב = שבת דיגע, יום טוב׳דיגע קליידער.

בגדר הנמנע = אין די גרעניצען פון דער מעג־ליכקייט.

בגימטריא = אין דעם צאָהלען־ווערט (קאבא־ליסטיש געטייטשט).

בגנבה = פאַרבאָרגענערהייט

בגלוי ובסתר = אָנט־פּלעקט און פאַרבאָרגען.

בגלוי הראש = מיט אַני אויפגעדעקטען קאָפּ.

בדחק = אין נויט.

בדחן (בדחנים) = א פרעהליכמאכער אויף חתונות.

בדחנות = פרעהליכ־מאכעריי.

בדיל הדל ווערען = גאנץ פאַראָרעמט ווערען.

בדיעבד = נאָכדעם ווי ס איז שוין געשעהען.

בדיקת חמץ = דאס נאָכ־זוכען נאָך געזויערטען ברויט.

בדקענען = דאס גרינד־ליכע אונטערזוכען פון א געקוילעטער בהמה בנוגע כשר און טרפה.

בה״ב = מאָנטיג, דאָנער־שטיג און מאָנטיג נאָך די שלש רגלים, וואָס ווערען פון פרומע יורען אָבגעהיט אלס פאַסט־טעג.

בהדרגה = שטאפּעלווייז.

בהיסח הדעת = אומ־פאַרהאָפט.

בהיר כחמה = קלאָר ווי די זון.

בהיר כיום = קלאָר ווי דע־ טאָג.

בהיתר = מיט ערלויבעניש.

בהכרח = געצוואונגען.

בהמה (בהמות) = א פיהשטיק.

בהלה (בהלות) = א שרעק.

בהסכם = מיט צושטימונג.

בהרחבה = אין גראָמקייט, ברייט.

בוגד (בוגדים) במלכות = א פֿאַררעטער.

בוגרת = א דערוואַקסען מיידעל.

בודק זיין = נאָכזוכען.

בודק חמץ זיין = דורכזוכען נאָך געזויערטען ברויט ביישעווען.

בולט = קלאָר, זיכער.

בור = א מענש וואָס קען גאָר ניט.

בור דאוריתא = א גראָבער יונג.

בורנוס = א מאַנטעל.

בורא עולם = דער באַשעפֿער פֿון דער וועלט.

בורא שמים = דער באַשעפֿער פונ'ם הימעל.

בורר (בוררים) = א שיעדסריכטער.

בוררות = א שיעדסגעריכט.

בושה (בושות) = א שאַנד.

בושת פנים = שעמעוודיגקייט.

בבושה וחרפה = אין שאַנד און אין שפּאָט.

בזה הלשון = אָט אזוי, אָט די ווערטער.

בזדון = אינטיסטען.

בזיון = א שאַנד.

ביזי בזיונות = שאַנד און באַליידיגונג.

בזילי זול = גאָר ביליג.

בזכות = צוליעב דעם פֿאַרדיענסט.

בחור (בחורים) = א יונגער מאַן.

בחוש = בעשיינפערליך.

בחינה = א פרוב.

בבחינת = דעם זין נאָך.

בחירה = די פֿרייהייט פֿונ'ם ווילען (קאבאַליסטיש).

בחנם = אומזיסט.

בחנם בלא דבר = אומזיסט און אומנישט.

בחסד = אין גנאַד.

בחפזון = אין איילעניש.

בחרבו ובקשתו = מיט פייל און בויגען.

במוח = זיכער.

במול היש = גירוואַנא.

בטול תורה = דאס גע־שטערט ווער׳ען ביים לערנען.
בטחון = האפנונג, זיכערקייט
בטל = לעדיג, פיסטע־פאס.
בטל בששים = פארלויהרען געהן אין עפעס.
בטלן = ליידיגגעהער, גאר־ניט־טוער.
בטלנות = לעדיגגעהען גארניט טון.
בטן = דער בויך.
ביאה = דער ביישלאף.
ביד חזקה = מיט א שטאר־קער האנד.
ביד רמה = מיט א דער־הויבענער האנד.
ביודעים = וויסענדיג.
ביחוד (ביחידות) = אב־געזונדערט, אליין.
ביכולת = אין דער מעג־ליכקייט.
בימה = באלעמער.
בין = צווישען.
ביני ובינו = צווישען מיר און איהם.

בין אדם לחברו = צווישען א מענש און זיין מיטמענש
בין הזמנים = די צייט צווישען צוויי לערנ־סעמעסטער׳ס.
בין החיים והמתים = צווישען די לעבענדיגען און די טויטע.
בין המשפתים = צווישע די געמארקען.
בין השמשות = פאר נאכט
בין כך ובין כך = אזוי צי אזוי.
בין כסא לעשור = די צעהן טעג צווישען ראש השנה און יום כפור.
ביעור חמץ = דאס פאר־ברענען פונ׳ם געזויערטען ברויט.
ביצה (ביצים) = אנ׳איי.
בישן = א שעמעוודיגער.
בישנות = דאס שעמעוו־דינקייט.
בירושה = אין ערבשאפט.
בית = דער צווייטער בוכ־שטאב פונ׳ם אלף־בית.

בית (בתים) = אַ הויז.

„בתים“ = די שאכטליך, וואו מ'לעגט אריין די תפלין.

בית אסורים = א קרימינאל

בית דין = א געריכט פון דיינים.

בית דין של מעלה = דאס געריכט אין הימעל,

בית דין של מטה = דאס געריכט אויף דער ערד.

בית הלל = א תלמודישע שול וועמעס פאָרשטעהער ס'איז געוועז הלל.

בית הולדות = א בלאטהויז

בית הכנסת = א קלויז, א שול.

בית הכסא = אַבאָרט.

בית המקדש = דער פארצייטיגער יוד. טעמפעל

בית הקברות = ז. בית עולם

בית יתומים = א הויז פאר קינדער. וואס האבען ניט קיין עלטערן,

בית מדרש = א קלויז.

בית שמאי = אַ תלמודישע שול וועמעס פאָרשטעהער ס'איז געוועז שמאי.

בית עולם (בית עלמין) = דאס הייליגע אָרט.

בית תפלה = אַ שול, א קלויז.

בכבודו ובעצמו = טאקי ער אליין.

בכדי = דערמיט.

בכונה = מיט אויפמערקזאמקייט, אינטיסטען.

בכור (בכורים) = דער ערשטגעבוירענער.

בכורה = דאס רעכט פ'נ'ם ערשטגעבוירענעם.

בכורים = די ערשטע צייטיגע פרוכטען, וואס מען פלעגט ברענגען אין בית המקדש אריין.

בכין = א וויינענדיגער.

בכיון = אינטיסטען.

בכלל = אין אלגעמיינעם.

בכל תפוצות ישראל = אומעדום וואו די יודען זענען צעשפרייט.

בכל, מכל, כל = מיט אלעמען, פון אלעמען.

בכן = אזוי, דערפאַר.

בלבול (בלבולים) = א פארווירונג, פארלײמדונג.

בלחש = שטילערהײט.

בלי = אָהן.

בלי נדר = אָהן א נדר, אָהן אויף זיך עפעס צו נעהמען.

בלי מסקנא = אָהן קאָנסעקווענצען.

בלי שום תירוץ = אָהן א אויסרײד.

בלי תנאי = אָהן א באדינג.

בליה = פארפוילט.

בלעם = דער נאמען פון א היידנישען נביא.

בלק = דער נאמען פון א קעניג אוים מואב.

בלע״ז = ראשי תבות פון בלשון עם זר = אין דער שפראך פון א פרעמדען פאָלק.

במה דברים אומרים = ווען איז דאס געזאָגט געוואָרען.

במהרה = אין גיכען.

במוסכם = מיט צושטימונג.

במזומן = מיט צוגעצעהלטען געלד.

במזיד = אינמיסטען.

במחילה = מיט פארגעבען.

במעמד = אין שטאנד.

במציאות = צום באקומען.

במקום = אויף אָרט שטאָט.

במקום שאין איש = דאָרט וואו ס איז ניטא דער ריכטיגער מענש.

במשך = אין לויף.

בן (בנים) = א זוהן.

בן = מיט א צאהלוואָרט ווי שלשים, ארבעים = אלט.

בן אדם (בן אשה) = א מענשענקינד.

בן בית = א הויזפרײנד.

בני בית = הויזגעזינד.

בן דור = אײנער פון דער זעלבער גענעראציע.

בן־דעת = א פארשטענדיגער.

בן זקונים = א זוהן אויף דער עלטער.

בן זכר = א קינד פונ׳ם מענליכען געשלעכט.

בן חורין = א פֿרייער מענש

בן טובים = איינער, וואס שטאמט פֿון גוטע לייט.

בן יחיד = איין איינציגער זוהן.

בן מלך = א פּרינץ.

בני מעים = די געדערעם.

בן עיר = א לאנדסמאן.

בן שנה = אלט איין יאהרען.

בנשיקה = מיט א קיש.

בני רחמנים = דערבארעמדיגע.

בן תורה = א לערנער.

בנין (בנינים) = א געביי.

בנין מפואר = א פּראכטפֿול געביי.

בנמצא = צו באקומען

בנעימות = ליעבליך.

בנקיטת חפץ = דאס שווערען דורכ'ן אָנריהרען א הייליגען געגענשטאַנד ווי א תורה אָדער תפלין.

בסתר = פֿארבאָרגענערהייט

בעין יפה = מיט ליעבליכקייט

בעל אמונה = א גלויביגער מענש.

בעל (בעלי) = א מאן, אנ'איינגענטימער.

בעל אכסניא = דער אייגענטימער פֿון א גאָספּאָדע

בעל אמונה = א גלויביגער מענש.

בעל בית (בעלי בתים) = איינגענטימער פֿון א הויז.

בעל בכי = א קלאָגענדיגער

בעל בשר = א באלייבטער מענש.

בעל ברית = דער פֿאָטער פֿון א קינד, וואס דארף באשניטען ווערען.

בעל בטחון = איינער, וואס האט האָפֿנונג.

בעל גאוה = א שטאָלצער מענש.

בעל דבר = א צונאָמען פֿונ'ם שטן און פֿונ'ם יצר הרע.

בעל דברן = איינער, וואס קען גוט רעדען.

בעל דעה (בעלי דעות) = איינער, וואס האט אנ' איינפֿלוס.

בעל דקדוק = איינער, וואס קען גראַמאַטיק.
בעל דרשן = איינער, וואס האלט דרשות.
בעל הגוף = איינער, וואס האט א גרויס פֿארמעגען.
בעל העזה = א פֿרעכער מענש.
בעל הלואה = איינער, וואס פֿארלייהט געלד.
בעל המצאה = א פֿינ־דיגער מענש.
בעל זכרון = איינער וואס געדענקט גוט.
בעל חוב (בעלי חובות) = איינער, וואס האט שולדען
בעל חלומות = דער מלאך וואס איז געזעצט איבער די חלומות.
בעל טובה (בעלי טובות) איינער, וואס טוט גוט׳ס.
בעל יועץ = א בעראַטער.
בעל יסורים = איינער מיט פֿיעל ליידען.
בעל כשרונות = א פֿע־היגער מענש.

בעל כעס = א צאָרניגער מענש.
בעל כרחך = געצוואונגען.
בעל כרחך אתה חי = פֿאר מוז לעבסטו.
בעל לשון = איינער וואס קען גוט רעדען.
בעל מגיה = איינער, וואס קוקט איבער ספרים, אַ קאָרעקטאָר.
בעל מדות טובות = איינער וואס האט גוטע איינגענשאפֿטען.
בעל מזל = איינער וואס האט גליק.
בעל מח = איינער, וואס געדענקט גוט.
בעל מחשבות = איינער, וואס פֿארטיעפֿט זיך אין געדאנקען.
בעל מטופל = איינער וואס האט אַ סך קליינע קינדער
בעל מלאכה (בעלי מלאכות) = אַ האנד־ווערקער.
בעל מום = איינער מיט א פֿעהלער, א קאליקע.

בעל מופת = איינער, וואס באווייזט וואונדער.

בעל מכשף = א צויבערער

בעל מלחמה = א קריעגס־מאן.

בעל מקנא = איינער, וואס פארגינט ניט.

בעל נגינה = איינער, וואס קען זינגען.

בעל נס = איינער, וואס באווייזט וואונדער.

בעל נסיון = איינער, וואס האט א סך ערפאהרונג.

בעל סוד = איינער, וואס היט אָב א סוד.

בעל עבירה = איינער, וואס האט זינד.

בעל עברי = איינער, וואָס קען גוט עברי.

בעל עגלה (בעלי עגלות) = איינער, וואס האט א וואָגען

בעל עצה (בעלי עצות) = א באראָטער.

בעל עסקן = א טוער, איינער וואס אונטערנעמט עפעס.

בעל פה = אויסענווענינ.

בעל פחד (בעל פחדן) = אַ דערשראָקענער.

בעל צדקה = איינער, וואָס גיט צדקה.

בעל קורא = אַ פאָרלייענער.

בעל פקדון = איינער, וואס היט אָב איבערגומענע זאכען

בעל רחמים (בעל רחמן) = א דערבארעמדיגער.

בעל שם = איינער, מיט א באריהמטען נאָמען.

בעל שם טוב (בעש"ט) = דער נאמען פונ'ם באַ־גרינדער פונ'ם חסידיזם.

בעל שמחה = איינער, וואס מאכט א פעסט.

בעל שפע = איינער, וואָס האט פרנסה אין גראַפקייט

בעל תאוה = א ליידענ־שאפטליכער מענש.

בעל תכלית = איינער, וואס זאָרגט פאר שפעטער

בעל תוקע = איינער, וואס בלאָזט שופר.

בעל תפלה = אַ פאָר־בעטער.

בעל תשובה = איינער, וואס טוט תשובה.

בערך = מעהר ווייניגער, צירקא.

בעת = אין דער צייט.

בפירוש = אויסדריקליך.

בפועל ממש = אין דער ווירקליכקייט.

בפני קהל ועדה (בפני כל עם ועדה) = עפענטליך, פאר אלע.

בפשטות = אין פראַסטקייט

בפרהסיא = עפענטליך.

בפרט = באזונדער.

בפרוטרוט = ביז אין די קליינע דעטאַיל׳ס.

בפקודת = בעפעהל.

בצמצום = קנאַפּ.

בקו הבריאה = אין געזונדען צושטאנד.

בקור חולים = דאס באַזוכען פון קראנקע.

בקי = קונדיג, זיך אויסקענען

בקיאות = דאס אויסקענען זיך.

בקיצור = קורץ.

בקשה (בקשות) = א פאַרלאַנג, א באגעהר.

בראשו ורבו = מיט׳ן לייב און לעבען.

בר־דעת = א קלוגער, פאַרשטענדיגער.

בר־מזל = איינער, וואס האַט גליק.

בר־מינן = א טויטער, א טויטע.

בר־מיצר = איינער, וואס האט דאס רעכט איבער א הויז אָדער פעלד, וואס גרעניצט מיט אַנ׳אַנדערן.

בר־מצוה = א יונגעל וואס איז אַלט 13 יאָהר.

בר־נש = א מענשען קינד.

בר־סמכא = אנ׳אויטאָריטעט.

בר־פלוגתיה = א געגנער

בר־שכל = א קלוגער מענש

ברב עם = אין א גרויסער מאסע.

ברוגז = צאָרנדיג.

ברוח הקדש = מיט ן הייליגען גייסט.

(ב"ה) ברוך השם = געלויבט איז זיין ליעבער נאָמען.

ברוך הבא (ברוכים הבאים) = געבענשט איז דער געקומענער.

ברוך דין אמת = געלויבט ביזטו וואָהרער ריכטער.

ברוך שפטרני = געלויבט איז גאָט, וואס איך בין איהם פטור געוואָרען.

ברור כחמה = קלאָר ווי די זון.

ברור כיום = קלאָר ווי דער טאָג.

ברזל = אייזען.

ברחל בתך הקטנה זאגען = מיט עמיצין קלאָר און דייטליך עפעס אָבמאכען

בריאת הגוף = דאס געזונדקייט פונ'ם לייב.

בריה = א באשעפעניש, א פעהיגער מענש.

ברירה (ברירות) = אויסוועג.

ברית חדשה = דאס עוואנגעליום.

ברית מילה = א באשניידונג.

ברכה (ברכות) = א לויבשפרוך.

ברכה לבטלה = א ברכה וואס ס'איז אומזיסט געמאכט געוואָרען.

ברכת המזון = דאס בענשען נאָכ'ן עסען.

בשר = פלייש.

בשר ודם = פלייש און בלוט, א פראָסטע מענש

בשורה (בשורות) = א נאכריכט.

בשום אופן = אויף קיין פאל

בשותפות = אנ'אנטייל. האבען.

בשלום = אין פריעדען.

בשלמות = אין גאנצקייט.

בשעת = אין דער צייט.

בשעת מעשה = אין דער צייט, ווען ס'איז געשעהן

בשעתו = אין זיין צייט.

בשעת הדחק = אין א צייט פון נויט.

בשמים = געווירצען.
בושת פנים = שעמעוו־דיגקייט.
בת (בנות) = א טאָכטער.
בת גדולים = א טאָכטער פון גרויסע לייט.
בת יחידה = איינאיינציגע טאָכטער.
בת ישראל = א יודישע טאָכטער.
בת כהן = די טאָכטער פון א כהן.
בת מלכה = א פרינצעסין.
בת קול = א ווידערהאַל, א שטים פונ'ם הימעל.
בת קדושים = א טאָכטער פון הייליגע לייט.
בתולה (בתולות) = א כלה־מעדיל.
בתולים = יונגפרוילייכקייט
בתוכם = צווישען זיי.
בתורת חבר = ווי מיט א פריינד.
בתמימות = מיט פראָסט־קייט.
בתנאי = מיט'ן באדינג.
בתשואת חן = מיט דאנק.

ג.

ג = 3
גאוה = שטאָלץ.
גאות = איבערהעבונג,
גאולה = דערלעזונג.
גאון (גאונים) = א טיטעל פון יודישע געלערנטע, וואס האבען געלעבט נאך די אמוראים, א זשעניע.
גאוניות = געניאליטעט.
גבאי (גבאים) = א פאָר־וואלטער פון א שול.
גבאות = דאָס אמט פון א גבאי.
גבול = א גרעניץ.
גבור (גבורים) = א העלד.
גבור ונורא = א שטארקער און פאָרכטיגער.
גבור חיל = א שטארקער מענש, א העלד.
גבורה (גבורות) = שטארקקייט.
גבורת הבורא = די שטארקקייט פון גאָט.

גביר (גבירים) = א רייכער מענש.

גביר עצום = א שטארקער, רייכער מענש.

גבירה = א רייכע פרוי.

גברן = א שטארקער מענש.

גבית עדות = דאס אויסהערען פון צייגען.

גבר = א מאן.

גברא קטילא = א שוואכער קראנקער מענש.

גג ומגוג = נעמען פון צוויי ריעזען אויס דער ביבלישער צייט.

גדול = א גרויסער.

גדול הדור = א גרויסער באריהמטער מאן.

גדול בישראל = א גרויסער באריהמטער יוד.

גדול בנים = דאס דערציעהען פין קינדער.

גדולה (גדולות) = פרייד.

גדלות = שטאלץ.

גדלן = א שטאלצער מענש.

גדר = א צוים, א פלויט.

גואל = א דערלעזער.

גואל צדק = דער גערעכטער דערלעזער.

גובר זיין = באזיעגען.

גוזמא (גוזמאות) = דאס איבערטרייבען.

גוזר זיין = ארויסגעבען, אנ'אורטייל.

גוזר תענית זיין = אנארדנען א פאסטטאג.

גוי (גוים) = א ניט־יוד.

גולם = א קערפער אהן א נשמה, אידיאט.

גומר זיין = ענדיגען.

גוסס = איינער וואס ליגט אין אגאני.

גוף (גופים) = דער קערפער

גופא = אליין

גורם זיין = פאראורזאכען.

גורל = לאז שיקזאל.

גזבר = שעצמייסטער, קאסירער.

גזלה (גזלות) = א רויב.

גזלן (גזלנים) = א רויבער.

גזלנות = א רויבעריי.

גזע = דינאסטיע, פאמיליענשטאם.

גזר דין = אנ'אורטייל.
גזר מן השמים = אנ'איר־טייל, א שטראף פונ'ם הימעל.
גזרה (גזרות) = א שטרענ־גער באפעהל.
גט (גט'ן) = א שיידונגס־דאקומענט צווישען מאן אין ווייב.
גיד הנשה = די אדער פונ'ם דיך.
גיהנום = דער ארט אויף יענער וועלט וואו מען שטראפט און פייניגט.
גימטריא = דער צאהלען ווערט פון א ווארט (לויט דער קבלה).
גימל = דער דריטע בוכ־שטאב אין אלף־בית.
גים = א שוואגער.
גיסה = א שווענערין.
גירוש (גירושים) = דאס פארטרייבען.
גל של עצמות = א הויפען פון ביינער.
גלגול (גלגולים) = מע־טאמארפאזע.
גלגול מחלות = דאס קייק־לען זיך נאכ'ן טויט אונטער דר'ערד קיין ארץ־ישראל.
גלגל (גלגלים) = ראד, פלאנעט
גלגל החוזר = א ראד וואס דרעהט זיך.
גלוח (גלוחים) = א גע־גאלטער.
גלוי וידוע = ס'איז אלעמען באקאנט.
גלוי שכינה = דאס אנט־פלעקען זיך פון גאטס גייסט.
גלח (גלחים) = א פריעס־טער.
גלות = עקסיל, אין דער פרעמד.
גלות השכינה = דאס פארוואגעלט זיין פון דער שכינה.
גם = אויך.
גם אתם = אויך איהר.
גם זה לטובה = אויך דאס איז צום גוטען.
גמור, גמורה = גאנץ, גענגדיגט.

גמילת חסד = דאס לייהען פון געלד אָהן פראָצענט.

גמר טוב = א גוט ענד.

גמרא = דער תלמוד.

גנאי = א שאנד.

גן־עדן = דער אָרט וואוּהין אלע גוטע און פרומע לייט קומען נאָכ׳ן טויט.

גן־עדן התחתון = דער אונטערשטער גן־עדן.

גנב (גנבים) = איינער, וואס נעמט צופרעמדע זאכען.

גנבה (גנבות) = עפעס פרעמדס צונעמען, א צו־גענומענע פרעמדע זאך.

גסיסה = אַגאָניע.

גר (גרים) = אַ פראָזעליט.

גר צדק = א פרומער פראָ־זעליט.

גרגרת = א האַלז.

גרוגרות דרבי צדיק = די פייג מיט וועלכער צדוק פלעגט אויפפאסטען

גרוש = א געשיעדענער.

גרושה = א געשיעדענע.

גרסא = א וואריאציע.

גשמי = קערפערליך, פאר־גרעבט.

גשמיות = די קערפערליכ־קייט, די פארגרעבטקייט.

ד.

ד = 4

ד׳ אמות = פיער איילען

ד׳ על ד׳ = פיער אויף פיער

דא לדא נקשן = איינ׳ס קלאָפט אן אנדערן, א ציטערניש.

דאגה (דאגות) = זאָרג.

דב (דבים) = א בער.

דבוק (דבוקים) = אַנ׳אומ־ריינער גייסט.

דבור (דבורים) = רייד.

דבכות = באהעפטקייט,

דבר אחר (דברים אחרים) = א חזיר.

דברים בטלים = פוסטע רייד.

דברים היוצאים מן הלב = ווערטער וואס קומען פונ׳ם הארצען.

דבר גדול = א גרויסיגקייט

דבר קטן = א קלייניגקייט.

דבר שבינו לבינו = א זאך צווישען פיער אויגען.

דברי חול = פראָפאנע רייד

דג (דגים) = פֿיש.
דהינו = נעמליך.
דוכנ׳נען = דאס בענשען די יודען דורך די כהנים.
דוכס = א פֿירשט.
דוקא = נאָר.
דוחה זיין = פֿארשטויסען.
דור (דורות) = א גענעראציע.
דור המבול = די גענעראציע אין דער צייט פֿונ׳ם מבול.
דור המדבר = די גענעראציע פֿון יודען, וואס איז געשטאָרבען אין דער צייט פֿון דער וואנדערונג אין דער מדבר.
דור הפלגה = די גענעראציע אין דער צייט ווען די מענשען האבען זיך פֿאנאנדערגעשיידט אין פֿעלקער.
דור הולך ודור בא = א דור געהט און א דור קומט
דורס זיין = צעטרעטען.
דחקות = נויט, עלענד.

די = גענוג.
די והותר = איבערגענוג.
דיין (דיינים) = א ריכטער.
דיינות = דאס אַמט פֿון א ריכטער.
דין (דינים) = א רעליגיעז געבאָט.
דין וחשבון = א בעריכט.
דיני ממונות = געלד זאכען
דיני נפשות = שטראָף־זאכען.
דין תורה = א פּראָצעס לויט יודישע געזעצען.
דינו = וואָלט אונז אויך גענוג געווען.
דירה (דירות) = וואוינונג.
דל גאה = א שטאָלצער אָרעמאן.
דלות = אָרימקייט.
דלפן (דלפנים) = א מענש מיט שלעכטע אויגען, אָרעמאַן.
דלת = דער פֿערטער בוכשטאב פֿונ׳ם אלף־בית.
דם (דמים) = בלוט.

דם שונא = א פיינד ביז אויפ׳ן בלוט.

דם התמצית = הארץ־בלוט.

דמיון (דמיונות) = פאנ־טאזיע.

דן לכף זכות זיין = אָב־שאצען איינעם נאך זיינע גוטע זייטען.

דן יחידי = א אליינריכטער (גאָט).

דעה (דעות) = א מיין.

דף = א בלאט.

דפק = דער פולס.

דק מן הדק = גאָר דין.

דקדוק = די גראמאטיק.

דרדקי מלמד = א לעהרער פאר קינדער.

דרום = זידען.

דרשה (דרשות) = א רעדע

דרש = האמאָלעטיק.

דרשענען = פרעדיגען.

דרך ארץ = רעשפעקט, העפליקייט.

דרך אגב = נעבענביי.

דרך העולם = דאס פ הרען זיך פון דער וועלט.

דרך החיים = דער וועג פונ׳ם לעבען.

דרך הישר = דער גע־רעכטער וועג.

דרך המלך = קייזערשטראָז

דרשן = א רעדנער א פרעדיגער.

דת משה = דער יודישער גלויבען.

ה.

ה׳ = 5

הא = דער פיפטער בוכ־שטאָב פ נ׳ם אלף־בית.

הא בהא תליא = איינס העננט אָב פונ ם אנדערן

הא ראיה = דאס איז דער בעוויז.

האי טעמא = דאס איז די אורזאך.

האי לישנא = אָט אזוי.

הבדלה = די רעליגיעזע צערעמאָניע ביים אויס־גאנג פון שבת.

הבדלה (הבדלות) = דאס ליכט, וואס ווערט באנוצט ביי דער צערע־מאָניע שבת־צו נאכטס.

הבטחה (הבטחות) = א פארזיכערונג, א צוזאָג.
הבל הבלים = פוסטע נארישקייטען.
הבלי העולם = די נאריש־קייטען פון דער וועלט.
הברה (הברות) = א טראָף
הגדה (הגדות) = א זאמ־לונג פון געבעטען און ליעדער פאר די סדר־נעכט
הגון = ווערדיג.
הגם = כאָטשי.
הדו = אינדיען.
הדיוט = א פראָסטאק.
הדס (הדסים) = א מירטענצווייג.
הדר = שעהן.
הדרגה = א פאמעליכער אויפשטייג.
הדרת פנים = א שטראהלענדיג געזיכט, א שעהן אויסזעהן.
הודאה, הודיה = דאנק, באַקענטניש.
הווה = געגענוואַרט.
הולך = א פוסגעהער.

הולך רכיל = א פליאָטקע מאכער.
הון רב = א גרויס פאר־מעגען.
הוספה (הוספות) = א צוגאָב.
הוצאה (הוצאות) = אויס־גאבען.
הוצאות הדרך = רייזע שפעזען.
הורג נפש = א מערדער.
הורמנא = דיפלאָם, בע־פעהיגונגס־שרייבען.
הושענה (הושענות) = צווייגלעך פון א ווערבע, ווערען באנוצט צון א רעליגיעזער צערעמאָניע.
הושענה־רבה = דער זיבע־טער טאָג סכות, ווען מען שלאגט הושענות.
הזכרה = א געדענקרעדע.
החלטה (החלטות) = א באשלוס.
היה לא תהיה = ס'איז ניט געוועזן און ס'וועט ניט זיין.
היות = אזוי ווי.

היזק = שאָדען.
היכל = א פאלאַץ.
הינו = נעמליך.
הכחשה (הכחשות) = דאס אָבלייקענען, דעמענטי
הכל הבל = אַלעס איז גאָרנישט.
הכל תלוי במזל = אַלעס הענגט אָב פון'ם גליק.
הכנה (הכנות) = צוגרייטונג.
הכנסה (הכנסות) = איינקאָמען.
הכנסת אורחים = גאסט־פריינדליכקייט.
הכנסת כלה = דאס פאר־הייראטען פון אנ'אָרעם מיידעל.
הכנעה = אונטערטעניגקייט
הכרעה = ענטשיידונג.
הכרת טובה = דאנקבארקייט.
הכרזה = אויסרופונג.
הכשר (הכשרים) = א באשטעטיגונג פונ'ם בית־דין איבער דער כשרקייט פון א זאך.

הלבשה באקליידונג.
הלואה (הלואות) = דאס לייהען פון געלד.
הלואי = ווען דאך, גאט זאל געבען.
הלוך = דער גאנג.
הלל = א זאמלונג פון פסאלמען, וואס ווערען געזאגט אים יום־טוב און ראש־חדש.
הללויה = לויבט'ס גאָט.
הלצה (הלצות) = א שפאס, א ווערטיל.
המבדיל = דער נאָמען פון א ליעד, וואס ווערט געזאָגט שבת צו נאכטס.
המון = פעבעל.
המון עם = א גרויסע צאהל פאָלק.
המוציא = א לויבשפרוך פאר'ן עסען פון ברויט.
המן = דער נאמען פון א יודענפיינד, וואס האט געלעבט אין דער צייט פונ'ם קעניג אחשורש.
המצאה (המצאות) = אנ'אויפטו.

המשך = פֿאָרטזעצונג.

הן־הן = סיי—סיי.

הנאה (הנאות) = א געניס

הנהגה (הנהגות) = דאס אויפֿפֿיהרען זיך.

הנחה (הנחות) = אנ׳נאכ־לאָז.

הסברה (הסברות) = א דערקלערונג.

הסב־בעט = דער באזונדערס צוגעגרייטער זיץ פֿאר די סדר־געכט.

הסכמה (הסכמות) הסכם = א צושטימונג.

הספד = די טרויערעדע נאך א טויטען.

הסתלקות = דאס שטאר־בען.

העויה (העויות) = מינע

העזה = פֿרעכהייט, אומ־פֿארשעמטקייט.

הפוך = קאָנטראסט.

הפטורה (הפטורות) = א קאפיטעל אוים די נביאים, מיט וועלכען ס׳ווערט פֿארענדיגט דאס ליינען פֿון דער סדרה יעדע וואָך.

הפסקה (הפסקות) = א פויזע.

הפקר = עפעס, וואס געהער ניט קייינעם.

הצטרכות = באדערפֿעניש

הצלה = א רעטונג.

הצלחה = באגליקונג.

הקפה (הקפות) = דאס ארומדרעהען זיך.

הקפות = דאס ארומדרעהען זיך מיט די תורות אים שמיני עצרת און שמחת תורה.

הקדמה = פֿאָרוואָרט.

אקדמות = דער נאָמען פֿון א לויב־געזאנג, וואס ווערט געזאָגט אים שבועות.

הקדוש ברוך הוא = גאָט, געלויבט איז ער.

הקדש (הקדשים) = אנ׳אזיל פֿאר אָרימע לייט.

הר (הרים) = א בארג.

הר הבית = דער בארג, אויף וועלכען ס׳איז גע־שטאנען דאס בית המקדש

הרי חשך = לעגענדארישע בערג אין עק וועלט.

הרים וגבעות = בערג און בערגליך.

הרגל = געוואוינהייט.

הרגשה = געפיהל.

הרהור = א געדאנק.

הרהור עבירה (הרהור חטא) = א געדאנק פון א זינד.

הרהור תשובה = א געדאנק פון אומקעהרען זיך צום גוטען.

הרוג (הרוגים) = א גע־טויטער.

הרחבה = גראָמקייט, ברייט־קייט.

הרחבת הדעת = דאס דערווייטערן פונ'ם גייס־טיגען האָריזאָנט.

הרי את = „דו ביזט מיר"... די ערשטע צוויי ווערטער פון דער פאָרמעל מיט וועלכער א חתן איז מקדש א כלה.

הריגה (הריגות) = דאס טויטען.

הרג'ענען = טויטען.

הרף עין = אנ'אויגענבליק

השארת הנפש = די אומ־שטערבליכקייט פון דער נשמה.

השבעה (השבעות) = א באשווערונג.

השגה (השגות) = באגריף

השגחה = פאָרזעהונג.

השגחה פרטית = אינ־דיווידועלע פאָרזעהונג.

השכלה = אויפקלערונג, א קולטור בעוועגונג ביי די מזרח־אייראָפּעאישע יודען אין אָנהויב פונ'ם XIX יאָהרהונדערט.

השם יתברך (השי"ת) = גאָט — ער זאָל זיין געבענשט.

השם ישמרני = גאָט זאָל מיך אָבהיטען.

השערה (השערות) = א היפּאָטעזע.

השפעה = איינפלוס.

השתדלות = דאס פיר־שפרעכען.

השתלשלות הסבות = דאס פארקנופּען זיך פון אורזאכען.

השתנה = אורין.
התבטלות = דאס אראָב־פאלען ביי זיך.
התבודדות = דאס אליין-זיין.
התדבקות = דאס באהעפ־טען.
התחיבות = די פארפליכ־טונג.
התחלה = דער אָנהויב.
התלהבות = די בעגייס־טערונג.
התמדה = פלייס.
התמנות=אנשטעלונג,אמט
התנגדות = געגנעשאפט.
התנצלות = דאס פאר-טיידיגען זיך.
התעוררות = דאס דער־וועקען זיך.
התפשטות הגוף (התפשטות הגשמיות) = דאס אראָבווארפען פון זיך דאס קערפערליכע (קאַבאליסטיש).
התפעלות = עקסטאז.
התקרבות = דאס דער־נעהנטערן זיך.

התר = די ערלויבעניש.
התר עיסקה = די ערלוי־בעניש צו נעמען פראָ־צענט ביי א יוד.
התראה = דאס וואָרענען.

ו.

ואדר = זעה: אדר שני.
ואינגו = און ער איז נישטא
ואהבת לרעך כמוך = זאלסט ליעב האבען דיין מיטמענש ווי דיך אליין.
ודאי = זיכער.
ודוי = א געבעט, וואס ווערט געזאָגט פאר'ן טויט
והא ראיה = און דאס איז דער באווייז.
והשנית = און צווייטענס.
וו = דער זעקסטער בוכ־שטאב פונ'ם אלף בית.
ויברח = ער איז אנטלאפען
ויהי היום = און ס'איז געקומען דער טאָג.
ויזתא = דער נאמען פון המנ'ם א זוהן (ווערט באַנוצט אלץ שפּאָט־נאָ־מען, פאר א נאר.)

ויצעקו = זיי האבען גע־מאכט א געשריי.
ויתרוצצו = זיי האבען זיך געוואָרפען.
וכדומה = און דעסגלייכען
וכוח (וכוחים) = א דיספוט, דיסקוסיע.
ונתנה תקף = דער נאָ־מען פון א געבעט, וואס ווערט געזאגט ראש השנה און יום כפור.
ועד = א קאָמיטעט.
ועד ארבע ארצות = דער אמאָליגער יודישער סיים פון פוילען, קליינפוילען, ליטא און אוקראינא.
ועל כולם = און צו דעם אלעם.
ושט = דער שלונד.
ותרן = א מילדער, א נאָכ־גיביגער.
ותרנות = די מילדקייט.
ותיקין = שטארק, פרום.

ז.

ז = 7
זאב = א וואָלף.
זאת חנוכה = דער לעצ־טער טאג חנוכה.
זה = דער, דער דאזיגער.
זה לעומת זה ברא אלהים = איינס אקעגען דאס אנדערע האט גאט בא־שאפען.
זהב = גאלד.
זהב מזוקק = געלייטערט גאלד.
זהיר = געוואָרענט.
זהיר וזהיר = זעהר גע־וואָרענט.
זהר = דאס הויפטווערק פון דער קבלה.
זוגה (זוגות) = א פּאָ־ל, פון עפעס צו צוויי.
זוגתי, זוגתו עצט. = מיין, דיין, ווייב.
זווג (זווגים) = דער אדער די באשערטע.
זו = דער.
זוכה זיין = ווערט זיין, פארדיענען.
זולל וסובא = א פרעסער און א זויפער.

זונה (זונות) = א פראָסטי־טואירטע.

זין = דער זיבעטער בוכשטאב פונ'ם אלף־בית.

זית (זיתים) = אנ'איילבירט

זכאי = גערעכט.

זכור ברית = דער נאָמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאָגט ערב ראש השנה פאָרטאָג, (ווערט באנוצט אלס באצייכנונג פאר דעם גאנצען פריה־מארגען).

זכות = דאס פארדיענסט, דאס גוטסקייט.

זכות אבות = דאס פאר־דיענסט פון די עלטערן, דאס גוטסקייט פון די עלטערן.

זכותו יגן עלינו = זיין פארדיענסט, זיין גוטסקייט זאל אונז בייּשטעהען.

זכות הקיום = דאס רעכט אויף צו באשטעהען.

זכיה (זכיות) = א רעכט, א פריווילעג.

זכר (זכרים) = א מאנס־פארשוין.

זכר = אנ אָנדענקען.

זכר למיט = אנ'אנדענקען פון א שלעכטער צייט.

זכר צדיק לברכה = גע־בענשט זאל זיין דאָס אָנדענקען נאך א צדיק.

זכרון = דאס דערמאָנען זיך, דאס געדעכטניש.

זכרונו לברכה = גע־בענשט זיין אָנדענקען.

זכרונות = מעמוארען.

זל = ביליג.

זלזול (זלזולים) = באַ־ליידיגונג.

זמר, זמרה (זמירות) = א געזאנג, א ליעד.

זמן (זמנים) = א צייט, א סעמעסטער.

זנב (זנבים) = א וועדיל.

זנות = פראָסטיטוציע.

זנות בנים = די אויסגע־לאסענקייט פון די קינדער (אין הפוך צו זכות אבות).

זקן (זקנים) = אַנ׳אַלטער מאַן.
זקנה (זקנות) = אַנ׳אַלטע פֿרוי.
זקנה = אַ באָרד.
זרוע = אַנ׳אָרעם.
זריז = גיך, פֿלינק.
זריזות = גיכקייט, געשיקטקייט.
זרע = זאָמען, קינדער.
זרע לבטלה = אָנאַניע.
זרע קימא = קינדער צום לעבען.
זריעה = דאָס זייען.

ח.

ח = 8
חביב = געליעבט.
חבוט הקבר = די ליידען, וואס מען קומט אָב נאָכ׳ן טויט.
חבור (חבורים) = אַ ווערק
חבור = אַדיציאָן.
חבלי לדה = די ליידען ביים געווינען.
חבצלת = אַ ליליע.
חבר (חברים), חברה (חברות) = אַ קאַמראַט
חבר זיין = גוט לעבען מיט עמיצען.
חברה (חברות) = אַ פֿאַריין, געזעלשאַפֿט.
חברה קדישא = אַ פֿאַריין, וואס גיט זיך אָב מיט׳ן מטהר און מקבר זיין פֿון טויטע.
חברותא = געזעלשאַפֿט.
חג (חגים) = פֿעסטטאָג.
חג האסיף = דאָס פֿעסט פֿון איינזאַמלען, — סכות.
חג הבכורים = דאָס פֿעסט פֿון די צייטיגע פֿרוכטען, שבועות.
חג המצות = דאָס פֿעסט פֿונ׳ם אומגעזויערטען ברויט פסח.
חגא (חגאות) = אַ ניט יודישער פֿעסטטאָג.
חד גדיא = דער נאָמען פֿו אַ ליעד, וואס ווערט געזונגען אים פסח.
חדוה = פֿרייד.

חדר (חדרים) = א שטוב, אלטמאָדישע רעליגיעזע יודישע שול.

חדרי חדרים = אין פאַר־באָרגענסטען שטיבעל.

חדר מיוחד = א באזונדער שטיבעל.

חדוש (חדושים) = א וואונדער.

חדוש נפלא = אנ׳אויס־טערליש וואונדער.

חדושים ונפלאות = וואונ־דער און אויסטערליש־קייטען.

חוב (חובות) = א שולד.

חובב = א ליעבהאָבער.

חובה = א ליעבשאפט.

חוזק = געשפעט.

חוזר על הפתחים = איינער, וואס געהט ארום אין די הייזער.

חוזר בתשובה = איינער, וואס קעהרט זיך אום אויפ׳ן רעכטען וועג.

חוט השדרה = ריקענ־מאריך.

חוט השערה = א פאָדעם אזוי דין ווי א האָר.

חוטא (חוטאים) = א זינ־דיגער.

חוטא ומחטיא את הרבים = איינער וואס זינדיגט אליין און ברענגט אנ־דערע צו זינד.

חוכא וטלולא = א שפאָט און א געלעכטער.

חובר = א פעכטער.

חול = פראָסטע, וואָכענדיג

חול המועד = די מיטלערע טעג צווישען די ערשטע און לעצטע טעג סכות און פסח.

חולה = קראנק.

חולם = דער נאמען פון א וואקאל, (גלייך oi).

חולנית = א קרענקליכע פרוי.

חולה מסוכן = א גע־פעהרליך קראנקער.

חולה נופל = עפילעפ־טיקער.

חומר = מאטעריע.

חומרה = א דערשווערונג.

חומש (חומשים) = די פֿינף ביכער פֿון דער תורה. (זעה: חמשה חומשי תורה)

חונף (חונפים) = א שמייכלער.

חופה (חופות) = א באַלדאַכין אונטער וועלכען ס'ווערט פֿאָרגענומען די רעליגיעזע און געזעצליכע צערעמאָניע פֿון דער חתונה.

חופה קדושין = די אויבען דערמאָנטע צערעמאָניע.

חוץ = עקסטער, אויסער.

חוץ־דרגא = א דעקלאַסירטער, פֿעבעל.

חוץ לארץ = אויסלאַנד.

חוץ מה שגנב = עקסטער דעם, וואס ער האט געגנב'עט.

חוץ מזה = עקסטער דעם

חוץ לדרך הטבע = אומנאַטירליך, אומנאָרמאַל.

חוצפה (חוצפות) = פֿרעכהייט.

חוק ולא יעבור = א געזעץ, וואס מען טאָר ניט איבערטרעטען.

חוקר ודורש זיין = נאָכזוכען און נאָכפֿאָרשען.

חורבה (חורבות) = א רואינע.

חורבן = א צעשטערונג פֿאַרוויסטונג.

חורבן הבית = די צעשטערונג פֿונ'ם בית־המקדש.

חוש (חושים) = דער זין

חוש הראיה = די פֿעהיגקייט צו זעהן.

חוש הריח = די פֿעהיגקייט צו שמעקען.

חוש השמיעה = די פֿעהיגקייט צו הערען.

חוש המשוש = די פֿעהיגקייט צו פֿיהלען.

חושד זיין = פֿאַרדעכטיגען.

חות־דעת = מיינונג.

חותם = א זיעגעל.

חזיר (חזירים) = א שוויין.

חזן (חזנים) = פאָרבעטער קאַנטאָר.
חזנות = די שטעל פון א פאָרבעטער, דאס זינגען
חזקה (חזקות) = א איינגעזעסען רעכט.
חזר'ן = איבערזאָגען.
חטא (חטאים) = זינד.
חטאתי = כ'האב געזינדיגט
חטים (חטין) = ווייץ.
חיב = שולדיג, פארפליכטעט.
חיב מיתה = פאראורטיילט צום טויט.
חי וקים = דער, וואס לעבט עביג (גאָט).
חיה (חיות) = א טיער.
חיה רעה (חיות רעות) = אַ ווילד טיער.
חיונה = דערנעהרונג.
חיט (חיטים) = שניידער
חיות = דאס לעבען, דערקוויקונג.
חי = לעבענדיג.
חיים = דאס לעבען.

חיי שעה = א לעבען אויף דערווייל.
ח"י צל = אכטצעהן גרייצער
חיל (חילות) = ארמעע.
חיל ורעדה = א שרעק און א ציטערניש,
חיצון, חיצוני = אויסערליך פראָפאַן.
חיריק = דער נאָמען פון אַ וואקאַלצייכען (.) (גלייך דעם וואָקאל i).
חכם (חכמים) = א קלוגער.
חכמה (חכמות) = א קלוגע.
חכמה, חכמת (חכמות) = וויסענשאפט.
חכמת החשבון = אריטמעטיק.
חכמת הטבע = נאטורוויסענשאפט.
חכמת היד = כיראָמאנטיע
חכמת הפרצוף = פיזיאָגנאָמיק.
חבירה = א פאכטונג.
חלאת = א קרענק, עפידעמיע
חלאים = קראנקהייטען.

חלב ודבש = מילך און האָניג.
חלב = פעטס.
חלה (חלות) = קוילעטש.
חלול השם = פארשוועכונג פון גאָטס נאָמען
חלום (חלומות) = א טרוים
חלוף (חלופים) = א בייט.
חלוק (חלוקים) = אַנ־אונטע־שיעד.
חלוק = דאָס דיווידירען.
חלוקי דעות = מיינונגס פארשיעדענהייטען.
חלוקה = פארטיילונג, אונטערשטיצונגס געלדער, וואס ווערען פארטיילט צווישען די ארץ־ישראל יודען.
חלל = א לעדיגער רוים, וואקוואום.
חלילה = גאָט זאל אָבהיטען
חליצה = די צערעמאָניע פון אויסטון דעם שוך ביי איינעם וואס וויל ניט מיבם זיין די שוועגערין. (זעה מיבם).

חלף (חלפים) = א שארף מעסער. (דאס מעסער מיט וועלכען דער שוחט קוילעט).
חלפן (חלפנים) = געלד־וועקסלער.
חלק (חלקים) = א טייל.
חלש'ן = דאס באַוואוסטזיין פארליערען.
חלשות הדעת = שוואכזיניגקייט.
חלשות הלב = הארץ־שוואכקייט.
חלשות = אָהנמאכט.
חם = דער נאָמען פון נח'ס א זוהן, (ווערט באנוצט צום באצייכענען פון א גראָבען יונג).
חמדה = ליעבליכקייט.
חמור (חמורים) = אַנ־אייזעל.
חמה = די זון.
חמה = צאָרן.
חמי טבריה = די ווארעמבעדער פון טבריה.
חמין = געזויערט ברויט.

חמישי = דער פינפטער אב־
שניט פון דער סדרא,
וואס ווערט פארגעלייענט
ביים אויפרופען צו דער
תורה.

חמשה חומשי תורה =
די פינף ביכער פון דער
תורה: בראשית, שמות,
ויקרא, במדבר, דברים.

חמשה עשר בשבט =
דער פינפצעהנטער טאג
אין שבט, וואס איז
ראש השנה פון די בוימער

חמשים = פיפציג.

חן = גראציע, גנאד.

חנוך = ערציעהונג.

חנוני = א געוועלבער.

חנוכה = די זיעבען פעסט־
טעג, אנגעהויבען פונ'ם
25 כסלו, וואס ווערען
יעדעס יאהר געפייערט
צום אנדענקען אן דעם
זיעג פון די חשמונאים.

חנוכת הבית = דאס פעסט
פון באנייען א הויז.

חנם = אומזיסט.

חנופה = שמייכעליי.

חנפ'ענען = שמייכלען
עמיצען.

חס ושלום, חס וחלילה
= גאט זאל אבהיטען.

חסד (חסדים) = גנאד.

חסור = דאס סובטראהירען.

חסיד (חסידים) = א פרו־
מער, א אנהענגער פונ'ם
חסידיזם.

חסידות = פרומקייט,
חסידיזם,

חסידי אומות העולם =
די פרומע לייט פון די
ניט־יודען.

חסר = מאנגעלהאפט.

חסר דעה = שוואכזיניג.

חסרון (חסרונות) = א
פעהלער.

חפוי ראש = מיט א צו־
געדעקטען קאפ.

חפזון = איילעניש.

חפץ (חפצים) = א ווערט־
זאך.

חצוף (חצופה) = א פרע־
כער מענש.

חצות = האלבע נאכט.

חצות אָברעכטען = דאס זאָגען פון קלאָג־ליעדער אין האלבער נאכט אויפ'ן חורבן בית־המקדש.

חצי = האלב.

חצי בחנם = האלב אומזיסט

חקירה ודרישה = דאס נאָכזוכען און נאָכפאָרשען

חקרן (חקרנים) = א פאָרשער.

חקרנות = פאָרשונג.

חרדים = אָרטאָדאָקסען.

חרוב = צעשטערט.

חרוב ונחרב = צעשטערט און פארוויסט.

חרוץ = א פלייסיגער, א שארפזיניגער.

חרוצה = א פלייסיגע, א שארפזיניגע.

חרטה האָבען = באנק טון אויף עפעס.

חרטומים = צויבערער, כשוף־מאכער.

חריף (חריפים) = א שארפזיניגער מענש.

חריפות = שארפזיניגקייט.

חרם = דאס ארויסשטויסען פון דער יודישער געזעלשאפט, אנאטהעם.

— **אין חרם לעגען** = די רעליגיעזע צערעמאָניע, וואס איז דערמיט פארבונען.

חרם דרבינו גרשום = פארבאָט פון ביגאמיע, דורך ר' גרשום, וועמעס איבערטרעטען ס'ווערט באשטראָפט מיט חרם.

חרם הנשבר = א צעבראָכענער טשערעפ.

חרסת = א צערעמאָניעלע שפייז פאר די סדר־נעכט, וואס באשטעהט אויס פרוכטען און געווירצען.

חרפה (חרפות) = שאנד.

חרצנים = קערליך.

חשבון (חשבונות) = רעכנונג.

חשבון הנפש = זיך רעכענשאפט אָבגעבען איבערן אייגענעם לעבען.

חשד = פאַרדאַכט.

חשוב (חשובים) = גע־אַכטעט. ליעב.

חשון = דער אַכטער חדש אין יאָהר (אויך מרחשון).

חשיבות = ווערטקייט.

חשך = פינסטערניש.

חשך ואפלה = אַ שטאַרקע פינסטערניש.

חשכות = פינסטערקייט.

חשק = גלוסטונג.

חשש סכנה = דאָס באַזאָרגט זיין איבער אַ מעג־ליכקייט פון אַ געפאַהר.

חת = דער אַכטער בוכשטאַב פונ'ם אלף־בית.

חתוך הדבור = דאָס קלאָרע און שאַרפע אויסדריקען זיך.

חתונה (חתונות) = האָכציים.

חתימה (חתימות) = אונטערשריפט.

חתימת זקן = אַנ'אָנצייכען פון אַ באָרד.

חתן (חתנים) = אַ פאַר־לאָבטער.

ט.

ט = 9

טבילה (טבילות) = דאָס אונטערטונקען זיך אין וואַסער.

טביעות עין = דאָס דער־קענען אויפ'ן ערשטען קוק

טבל'ען = אונטערטונקען זיך.

טבע = די נאַטור.

טבעת = אַ רינג.

טבעת קדושין = דער רינג מיט וועלכען דער חתן איז מקדש די כלה אונטער דער חופה.

טבת = דער צעהנטער חדש פונ'ם יאָהר.

טהור = ריין.

טהרה (טהרות) = די ריינקייט.

טוב = גוט.

טוב ומטיב = איינער, וואָס איז אַ גוטער מענש און טוט גוטס.

טובה (טובות) ושם

טובת הכלל = א גוטס פאר אלע.

טומאה = אומריינקייט.

טועה זיין = א טעות האבען (זעה: טעות).

טועם טעם זיין = פאר־זוכען.

טוען = א פארטיידיגער.

טיט = בלאָטע.

טית = דער ניינטער בוכ־שטאב פונ'ם אלף־בית.

טל = דער טוי.

טלית (טליתים) = אנ' איינהיל ביים דאווענען פאר מענער.

טלית קטן (טלתים קטנים) = לייבצודע־קעל.

טמא = אומריין.

טמטום = א הערטאפראָדיט.

טמיר = פארבאָרגען.

טנוף = קויט.

טנופת = קויט, אָבפאל.

טעות (טעותים) = א גרייז, פעהלער.

טעות הדפוס = א דרוק־פעהלער.

טעם (טעמים) = מאָטיוו.

טעם = דער געשמאק.

טענה (טענות ומענות) = פאָדערונג, פרעטענסיע, אויספיהרונג.

טפה (טפות) = א טראָפען.

טפח (טפחים) = א האנד־ברייט, (אלס מאָס).

טפל = נעבענזעכליך.

טפש (טפשים) = א נאַר.

טפשות = נארישקייט.

טרוד = פארטון.

טרחה (טרחות) = דאס באמיהען זיך.

טרקלין = א סאלאָן.

טרפה = ריטועל פארבאָ־טענס.

טרפה־פסול = א פאר־באָטען ביבעל.

טרפות = ריטועל פארבאָ־טענע שפייזען.

טשטוש = פארווישונג.

י.

י = 10.

יאוש = פארצווייפלונג.

יברכך = גאָט זאל דיך בענשען.

יבשה (יבשות) = די טריקעניש.

יגון ואנחה = טרויער און זאָרגען.

יגיע כפיו (יגיע כפיה) = די מיה פון די איינענע הענד.

יגעתי ומצאתי = כ'האָב מיך געמיהט און געפונען

יד (ידים) = די האנד.

יד אחת מאכען = זיך פאראייניגען.

ידוע = ס'איז באקאנט.

ידיעה (ידיעות) = א נאכ־ריכט, דאס וויסען.

ידיד (ידידים) = פריינד

ידידים נאמנים = טרייע פריינד.

ידידות = פריינדשאפט.

ידיעת הטבע = נאטור־וויסענשאפט.

ידען = א קענער.

יהדות = דאס יודישקייט.

יהוה = דער נאָמען פון גאָט.

יהודי (יהודים) = א יוד.

יהי רצון = ס'זאל געשעהן דער ווילען.

יובל = יובילעאום.

יודע ספר = א געלערנטער.

יולדת = א קימפעטאָרען.

יום (ימים) = דער טאָג.

יום הדין = דער טאָג, פונ'ם געריכט, (יום כפור).

יום החתונה = דער טאָג פון דער חתונה.

יומם ולילה = ביי טאָג און ביי נאכט.

יום טוב = א פעסט־טאָג.

יום המיתה, יום הפטירה = דער טאָג פונ'ם שטארבען.

יום כפור = דער טאָג פון פארגעבען, א הייליגער פאַסט־טאָג דעם 10 תשרי.

יום כפור קטן = יעדער ערב ראש חדש.

ימי אבלה = די טעג פון טרויער.

ימי הגבלה = די לעצטע דריי טעג פאר שבועות.

ימי חול = די וואָכענטעג.

יומא דפגרא = א פעסטטאָג

ימים נוראים = די פאָרכ־טיגע טעג, ראש השנה און יום כפור.

ימות המשיח = משיח'ס צייטען.

יון (יונים) = גרעק.

יועץ (יועצים) = א באַ־ראָטער.

יוצא זיין = א פליכט דער־פולען, אָבקומען.

יוצא ונכנס = א היימישער מענש.

יוצא לכל הדעות = אלעמען צוליעב טון.

יוצא מן הכלל = אנ־אויסנאַהם.

יוצא לתרבות רע = אראָבגעהן פונ'ם גוטען וועג.

יורש (יורשים) = אנ'ערבע

יורש עצר = קראָנפרינץ.

יורד = א געפאַלענער.

יושב (יושבים) = א חסיד וואס האלט זיך אויף שטענדיג ביי זיין רבי.

יושב אהל (יושב בית) = א שטוב־זיצער.

יושב בתענית = איינער וואס פאסט.

יושר = גערעכטיגקייט.

יותר מדאי = צו פיעל.

יזכור = דער נאָמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאָגט צום אנדענקען אָן טויטע.

יחד (יחדיו) = אינאיינעם.

יחוד = אליין זיין — אָב־געזינדערטקייט.

יחום = אדעל, אָבשטאמונג.

יחיד (יחידים) = אנ'איינ־ציגער.

יחידי סגולה = אויסדער־וועהלטע.

יחידות = אָבגעזונדערקייט

יחסן (יחסנים) = אריס־טאָקראט.

יי (אָבגעקירצט פון יהוה) = גאָט.

יישר כח = גאָט זאל דיך שטארקען.

יין = וויין.

יין המשומר = דער באַ־האלטענער וויין פאר די צדיקים אויף יענער וועלט.

יין חדש = נייער וויין.

יין ישן = אַלטער וויין.

יין נסך = נישט כשר׳ער וויין.

יין שרף (י״ש) = בראָנפען.

יכולת = מאַכט, די מעג־ליכקייט.

ילד = א קינד.

יליד אשה = א מענש.

יליד בית = איינער, וואס איז אויפגעצויגען ביי א פאמיליע.

יללה (יללות) = א קלאָג.

ילפת = אַנ׳אויסשלאג אויפ׳ן קאָפּ.

ים (ימים) = דאס מער.

ים הגדול = דער אָקעאַן.

ים המלח = דער טויטער ים.

ים הקרח = דאס אייז מער.

ים כנרת = דער גענעזאהעט זעע.

ימח שמו וזכרו = ס זאל אויסגעמעקט ווערען זיין נאָמען און זיין אָנדענקען.

ימין ושמאל = רעכטס און לינקס.

יניקה = דאס זויגען, א נוטצען.

יסוד (יסודות) = דער פונדאמענט.

יסורים = ליידען.

יעלה (יעלות) = דער נאָמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאָגט אים יום כפור נאָך כל־נדרי.

יער (יערים) = א וואלד.

יפה־פיה (יפי־פיות) = א נאר שעהנע פרוי, א קאָ־קעטקע.

יפת תואר = א פרוי מיט א שעהנער געשטאלט.

יפת מראה = א פרוי מיט א שעהן פנים.

יציאת = דער ארויסגאנג.

יציאת מצרים = דער ארויסגאנג אויס מצרים.
יציאת הנשמה = דאס אויס־הויכען פון דער נשמה.
יצירה = די באשעפונג פון דער וועלט.
יצר טוב = דער טריעב צום גוטען.
יצר הרע = דער בייזער דעמאָן
יקנה"ז = די ערשטע אותיות פון די ווערטער: יין קדוש, נר, הבדלה, זמן.
יקר = טייער.
יקרות = א טייערונג.
יקרן = איינער, וואס נעמט זעהר טייער.
ירא שמים = א גאָט'ס פאָרכטיגער.
יראה, יראת = פאָרכט.
יראת שמים, יראת הכבוד = גאָט'ס־פאָרכטיגקייט.
ירגזון = זיי וועלען ציטערן
ירדן = דער הויפט פלוס אין פאלעסטינא.
ירקות = גרינצייג, קריי־טעכצער.
ירושה (ירושות) = ערב־שאַפט.
יריד = א גרויסער מארקטאָג
יריעה (יריעות) = א בויגען פארמעט.
יש = ס'פארהאנען.
יש אומרים = א טייל זאָגען.
ישוב = א באוואוינטער אָרט, קאָלאָניזירונג.
ישוב'ניק = א קאָלאָניסט.
ישוב הדעת = איבערלע־גונג, געזעצטקייט.
ישועה (ישועות) = א הילף.
ישיבה (ישיבות) = א העכערע תלמוד־שול.
ישיבה של מטה = דאס מענשליכע געריכט.
ישיבה של מעלה = דאס געטליכע געריכט.
ישן = אַלט.
ישקני = קיש מיך.
ישראל ואוריתא חד הוא = די יודען און די תורה זענען איינס.
ישראל סבא = דער אַלטער ישראל (א ביינאָמען פאר די יודען).

ישראל = די יודען.
ישרן (ישרנים) = א גע־רעכטער מענש
ישרנות = גערעכטיגקייט.
יתור = שטאָפּען וואס בלייבען איבער פאר׳ן שניידער נאָכ׳ן אויפנעהען פון די קליידער.
יתוש = דער נאָמען פון א פליעג, וואס האט טיטוס׳ן געבוירט אין קאָפּ.
יתום (יתומים), יתומה (יתומות) = א קינד, וואס בלייבט אָן איינעם אָדערביידע עלטערן.
יתר על כן = נאך מעהר דערצו.

כ.

כ = 20
כאור הבקר = מיט׳ן מאָר־גענליכט, פּארטאָג.
כאחד האדם = איינער ווי די אנדערע מענשען.
כאשר = אזויווי.
כבד פה = א שווער־רע־דעוודיגער.

כבוד = עהרע, אכטונג.
כבוד (כבודים) = א עהרענשטעלע.
כבוד אב ואם = דאס עהרליך האלטען פון טאַטע-מאַמע.
כביכול = נאָט.
כבדאי = ס׳ווערט.
כדבעי = ווי ס׳בעדארף זיין.
כדומה = דעסגלייכען.
כדור העולם = די ערד קוגעל.
כדי = דערמיט.
כה וכה = אהער און אהין.
כהאי לישנא = אָט אזוי, אין דעם לשון.
כהויה = אזוי ווי ס׳איז.
כהלכה = ווי דאס געזעץ הייסט.
כהן (כהנים) = דער וואס האט אין דער צייט פונ׳ם בית המקדש אָבגערעכט די עבודה.
כהן גדול = דער עלטסטער כהן.
כהונה = דאס אמט פון א כהן.

כהרף עין=אין אַנ'אויגענ־
בליק.
כוכב (כוכבים)=א שטערן
כונה (כונות) = אַבזיכט,
גייסטיגע קאָנצענטראַציע.
כוס, כוסה (כוסות) =
גלאָז, בעכער.
כופר בעקר = איינער,
וואס לייקענט אַלץ.
כוש = אבעסיניען.
כותל מערבי=די וועסט־
ליכע וואנד, וואס איז
איבערגעבליעבען פון'ם
בית־המקדש.
כזב ושקר = ליגען און
פאַלשקייט.
כזבן = א ליגנער.
כזית=ווי אַנ'איילבירט גרויס
כח (כחות) = קראַפט.
כח הדבור = די קראפט
פון רעדען.
כח הדמיון = די קראפט
פון דער פאַנטאַזיע.
כח המדמה = די פאָר־
שטעלונגס קראפט.

כח הטומאה=די אומריינע
קראפט.
כחול הים = ווי זאמד
פון'ם ים.
כיד המלך = נאָך קעניג־
ליכער מאָס.
כידוע = ווי באקאַנט.
כיור = האנדפאַס.
כך = אזוי.
כך הוה=אזוי איז געווען.
כך וכך = אזוי און אזוי.
כל = אלע.
כל אמצי כחות = מיט
אלע קרעפטען.
כל בו = אלץ איז אין
איהם, (ווערט באנוצט
צום באצייכענען פון א
מענש, וואס איז צו אלע־
מען פעהיג).
כל דבר אסור=א יעדע
פארבאָטענע זאך.
כל המינים = אלע גאַ־
טונגען.
כל העולם כלו = די
גאנצע וועלט.
כל וכל=אלעס אין אלעס.

כל זמן = אזוי לאנג.

כל חמתו = זיין גאנצען צאָרן.

כל טוב = אלעס גוטס.

כל ימיו = אלע זיינע טעג.

כל ימי חיו = זיין גאנץ לעבען.

כל ישראל חברים = אלע יודען זענען פריינד.

כל ישראל ערבים זה בזה = אלע יודען האַפטען פאראַנאַנד.

כל מום רע = יעדער קאַליקע איז שלעכט.

כל נדרי = דער נאָמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאָגט ערב יום־כפור אויף דער נאכט.

כל שכן = באָטש אזוי.

כלא ידע = גלייך ווי ער וואלט ניט וויסען.

כלב (כלבים) = א הונד.

כלה (כלות) = א פארלאָבטע.

כלה כל הקיצון = אלעס האט זיך אויסגעלאָזט.

כלומר = אזוי צו זאָגען.

כלחוך השור = אזויווי אָבגעפּאַסעט פון אנ'אָקס.

כלי (כלים) = געפעס.

כלי = א קארגער.

כלי בית = שטובזאכען.

כלי זין = וואפען.

כלי־זמר = מוזיקאנטען.

כלי כתיבה = שרייבגעצייג.

כלי מכשירים = אפּאראַטען.

כלי קודש = הייליגע זאכען (ווערט אויך באנוצט צום באצייכנען פון דינים, רבנים שוחטים א. א. וו.)

כלי שלמה = א גאנץ געפעס, א פולקאָמענער מענש.

כלפי מעלה = אקעגען הימעל.

כולל = דיסטריקט.

כלל = אלגעמיינהייט.

כלל ישראל = דאס יודישע פאָלק.

כמה = וויעפיעל.

כמו = אזוי ווי.

כמו שכתוב = אזויווי ס'שטעהט געשריבען.

כמובן = פארשטעהט זיך.

כמות = קוואנטיטעט.

כמעט = שיער ניט, קוים.

כן = אזוי.

כן יאבדו = אזוי זאָלען זיי פארלוירען געהען.

כנופיה = קאָמפאניע, קליקע

כנה (כנים) = לויז.

כנהוג = אזוי ווי ס'דארף צו זיין.

כנסת = פארזאמלונג.

כנסת הגדולה = דאס גרויסע בית דין אין דער צייט פונ'ם צווייטען בית־המקדש (שפעטער אָנגערופען סנהדרין).

כנסת ישראל = דאס יודישע פאָלק.

כנען = דער נאמען פון פאלעסטינא.

כסא (כסאות) = א שטוהל

כסא הכבוד = גאָט'ס שטוהל.

כסא המלוכה = די קעניגליכע שטוהל.

כסדר = נאך דער אָרדנונג.

כסיל (כסילים) = א נאַר.

כסף = זילבער, געלד.

כעבדא קמיה מריה = ווי א קנעכט פאר'ן האַר.

כעלות = פארטאָג.

כעס = צאָרן.

כעסן = א אויפגערעגטער,

כעפרא דארעא = ווי שטויב פון דער ערד.

כף = דאס עלפטע אות פונ'ם אלף־בית.

כף הקלע = א גהנום־פלאָג.

כפל = טאָפעלט.

כפל = מולטיפליקאציע.

כפל כפלים = צוויי מאָל טאָפעלט.

כפוי טובה = אומדאנקבאר

כפול שמונה = אכט מאָל טאָפעלט.

כפי = לויט.

כפירה = דאס לייקענען.

כפרה (כפרות) = אנ'אָבלייזונג.

כפרות שלאָגען = א רע־
ליגיעזע צערעמאָניע פאר
יום־כפור, וואס באשטעהט
אין דרעהען מיט א היהן
אָדער הוהן איבערן קאָפּ.

כפרות = די היהנער, וואס
ווערען באנוצט צו דער
צערעמאָניע.

כצפיחת בדבש = ווי קוכען
געפרעגעלט אין האָניג.

כרוב (כרובים) = נאָמען
פון א מלאך.

כרוז = פראָקלאמאציע,
קונדמאכונג.

כריתות = א שיידונגס־
בריעף.

כרך = א גרויסע שטאָדט

כרמל = דער נאָמען פון
א בארג אין פאלעסטינא.

כרעים פאלען = אניעדער
קניען.

כרעים ומשתחוים =
אנידערקניען און זיך
ביקען.

כרפס = פעטרישקע.

כרת = פארשניטען ווערען
פונ׳ם פאָלק, (א טויט
שטראָף פונ׳ם אטאָליג׳ען
יודישען בית־דין).

כשוף (כשפים) = צויבער.

כשורה = אָרענטליך, אזוי ווי
דער מנהג איז.

כשר = לויט׳ן יודישען דין
ערלויבט.

כשר׳ן = דאס רייניגען פון
געפעסען און שטוב־
זאכען אויף פסח.

כשרות = אָבגעהיטקייט.

כשרון (כשרונות) =
טאלענט.

כת, כתה (כתות) =
גרופע.

כתב = די שריפט.

כתבות = א שפאס.

כתב יד = האנדשריפט

כתבי הקודש = די הייליגע
שריפט, תנ״ך.

כתובה = חתונה־פארטראג.

כתיבה וחתימה טובה =
דאס פארשריבען און
פארזיגעלט ווערען צום

גוטען (א וואונש צום יודישען נייעם יאָהר).

כתר (כתרים) = א קרוין

כתר מלכות = די קרוין פון דער וועלטליכער הערשאפט.

כתר תורה = די קרוין פון דער געטליכער הער־שאפט, (אויך די קרוין, וועלכע פארציערט א ספר תורה).

ל.

ל = 30

לא = ניין.

לא אדם = א נישט־מענש.

לא דבים ולא יער = ניט קיין בערען און ניט קיין וואלד (א גלייכ־ווערטעל).

לא די = ניט גענוג.

לא הבישן למד = א שעמעוודיגער קען זיך נישט אויסלערנען.

לא היה ולא נברא = ס'איז ניט געווען און ס'איז ניט באשאפען גע־וואָרען.

לא היו דברים מעולם = ס'איז קיינמאָל ניט גע־דאכט געוואָרען.

לא זו הדרך = ניט דאס איז דער וועג.

לא יזכר ולא יפקד = ס'זאל ניט דערמאָנט און ניט געדאכט ווערען.

לא יצלח = איינער, וואס טויג צו גאָר ניט.

לא יחרץ־געלד = שווייג־געלד.

לא כדרך הטבע = ניט נאטירליך.

לא מדובשך ולא מעוקצך = כ'וויל ניט דיין האָניג און ניט דיין גיפט.

לא משׁ = ער האט זיך ניט גערירט.

לא עליכם = ניט פאר אייך געדאכט.

לא עם הארץ חסיד = א גראָבער יונג — איז ניט א פרומער.

לא קם ולא זע = ער איז ניט אויפגעשטאנען און זיך ניט גערירט.

לא ראיתי ולא שמעתי = כ'האב ניט געזעהן און ניט געהערט.

לא תחמוד = זאלסט ניט גלוסטען.

לא תעשה = זאלסט עס ניט טון, א פארבאָט.

לאבוד = פארלוירען ווערען.

לאו = א פארבאָט.

לאו דוקא = ניט אַקי אינ־טיסטען.

לאו כל אדם זוכה = ניט יעדער מענש איז ווערט.

לאלתר לחיים = תיכף (זאל דיר פארשריעבען ווערען) צום לעבען, (א וואונש צום נייעם יאָהר).

לב טוב = א גוט האַרץ.

לבנה = דער מאָנד.

ל"ג בעומר = דער 33. טאָג צווישען פסח און שבועות (א פעסט פאר קינדער).

לגבי = א קעגען.

לגמרי = אין גאנצען.

להבה = א פלאַם.

להבא = אין קומענדיגער צייט.

להבדיל = ניט צו פאר־גלייכען.

להוט = גלוסטיג.

להכעים = צום טראָץ.

להרג ולאבד = צו טויטען און צו פארניכטען.

ל"ו'ניק = איינער פון די 36 פארבאָרגענע צדיקים.

לוה = איינער, וואס לייהט געלד.

לוח (לוחות) = א קאַ־לענדער.

לוחות = די צוויי טאָוולען אויף וועלכע משה האט געשריבען די צעהן גע־באָט.

לוי (לויים) = דער דריטער שבט פון די יודען, פון וועלכען ס'שטאמען די כהנים און די לויים.

לויה = באגלייטונג, דאס נאָכגעהן דעם ארון פון א טויטען.

לויתן = א מיטהישער פיש, וואס איז אָנגעגרייט צום עסען פאר די צדיקים אויף יענער וועלט.

לולב (לולבים) = א פאלמע וואס ווערט באַנוצט צון א רעליגיעזער צערעמאָניע אים סכות.

לומדים = לערנערם.

לומדות = געלערנטקייט.

לחה = שפייעכץ.

לחיים = צום לעבען.

לחלוטין = אבסאָלוט.

לחם = ברויט.

לחם אביונים = אונטערשטיצונג פאר אָרעמע לייט

לחם משנה = די צוויי ברויט, וואס זענען פאַרגעשריבען פאר'ן שבת'דיגען און יום־טוב'דיגען טיש.

להצאין = אין דער העלפט

ליהודים = „צו די יודען", ווערט באנוצט צו באַצייכענען פון א פרעהליכער סיטואציע.

לטובת = צום נוצען,

ליל שמורים = די ערשטע צוויי נעכט פון פסח.

לילית = דער נאָמען פון א ווייבליכען טייוועל.

ליצנות = שפעטעריי.

ליצני הדור = די שפעטערס פון דער צייט.

לית דין ולית דיין = ניטאָ קיין געזעץ און ניטא קיין ריכטער.

לכה דודי = דער נאָמען פון א לויב־ליעד פאר'ן שבת.

לכך נוצרת = דערצו ביזטו באשאפען געוואָרען.

לכל הפחות = ווייניגסטענס

לכן = דערפאַר.

לכתחלה = צום אָנהויב.

למאי = צו וואס.

למאי נפקא מינה = וואס איז דער חלוק, וואס איז דערפון געדרונגען.

למד = דאָס צוועלפטע אות פון'ם אלף־בית.

למדות = געלערנטקייט.
למה הדבר דומה = צו וואס איז די זאך גלייך.
למוד (למודים) = דאס לערנען, לערנגעגענ־שטאנד.
למדן (למדנים) = א געלערנטער.
למזל = צום גליק.
למשל = א שטייגער, צום ביישפיעל.
למען השם = פאר גאטס וועגען.
לנוי = פאר שעהנקייט.
לסוף = צום ענד.
לעולם = עביג.
לעולם ועד = אויף עביג און עביג.
לעולם תכה = תמיד זאלסטו נעהמען.
לעזאזל = פאר'ן רוח.
לעילא ולעילא = העכער און העכער.
לעתיד לבוא = אין קו־מענדיגער צייט.
לעת עתה = דערווייל.

לפי הצורך = נאכ'ן באדארף
לפי ערך = נאכ'ן ווערט.
לפנים = ס'זאל זיך דאכטען
לפנים משורת הדין = מעהר ווי דאס געזעץ שרייבט פאר, מעהר ווי דער דין איז.
לץ (לצים) = טייוועל, שפעטער.
לצנות = שפעטעריי.
לקוי המה = זונען־פינ־סטערניש.
לקוי לבנה = מאנד־פינ־סטערניש.
לקח'ענען = נעהמען אהן יענעמס וויסען.
לשון (לשונות) = צונג, שפראך.
לשון הרע = שלעכטע רייד.
לשון זכר = מענליך גע־שלעכט (גראמאטיש).
לשון יחיד = איינצאהל.
לשון נקבה = ווייבליך געשלעכט (גראמאטיש).
לשון קודש = העברעאיש.

לשון רבים = מעהרצאהל.
לשם מצוה = פאר א מצוה וועגען.
לשם שמים = פאר גאטס וועגען.
לשנה הבא בירושלים = אין קומענדיגען יאהר צו זיין אין ירושלים.
לשנה טובה תכתב ותחתם = צו א גוט יאהר זאלסטו פארשריבען און פארזיעגעלט ווערען. (א וואונש צום נייען יאהר).
לתשמיש = צום באנוצען.

מ.

מ = 40
מאבד עצמו לדעת = זיך אליין אומברענגען.
מאה (מאות) = הונדערט.
מאה אלף = הונדערט־טויזענד.
מאוים'דיג = שרעקליך.
מאום = עקעלדיג.
מאור הגולה = א ליכט פונ'ם גלות (א טיטעל פאר א רב).
מאי טעמא = צו וואס.
מאי דהוה הוה = וואס ס'געווען איז געווען.
מאי דקמרי רביצין = וואס די רביצין האט געזאגט (ווערט באנוצט אלס שפעט־ווארט פאר איינעם, וואס ווייסט גארניט.
מאי קא משמע לן = וואס לאזט ער מיך הערען.
מאבל (מאבלים) = שפייז
מאבל מלכים = קעניגליכע שפייז.
מאמין (מאמינים) = א גלויביגער מענש.
מאמר (מאמרים) = א אויפזאץ, א אויסשפרוך.
מאנס זיין = צווינגען, שענדען.
מאריך זיין = עפעס ברייט דערצעהלען.
מאריך ימים זיין = לאנג לעבען.

מבויש ווערען = פֿאר־שעהמען זיך.

מבול = א גרויסע איבער־שוועמונג.

מבולבל ווערען = פֿאר־מישט ווערען אין די גע־דאנקען.

מבזה זיין = באליידיגען.

מבוזה = פֿאראכטעט, פֿאר־שפּאָטעט.

מבחר = דאס בעסטע.

מבטיח זיין = פֿארזיכערן.

מבטל זיין = צו נישט מאַכען.

מבין (מבינים) = א קענער.

מבין כל דבור = ער פֿארשטעהט יעדעס וואָרט.

מבינות = קענערשאַפֿט.

מבקר חולים זיין = דאס באזוכען פֿון קראַנקע.

מביש זיין = פֿארשעהמען.

מבשר טוב = א אָנזאָגער פֿון גוטע נאַכריכטען.

מגביל זיין = אָבגרעניצען, באשטימען.

מגדל זיין = דערציעהען.

מגדל בבל = דער טורם פֿון בבל.

מגולגל ווערען = פֿארוואַנ־דעלט ווערען.

מגונה = ניט־שעהן, שענ־דליך.

מגושמ'דיג = מאטעריאַליס־טיש, פֿארגרעבט.

מגזם זיין = איבערטרייבען.

מגיד (מגידים) = א פּרע־דיגער.

מגידות = דאס פרעדיגען.

מגילה, מגילת אסתר = די דערצעהלונג איבערן נס־פורים.

מגיר זיין = דעם יודישען גלויבען אָננעמען.

מגלה זיין = אנטפּלעקען.

מגן דוד = דער פאנצער דוד'ס, דאס יוד. נאצ. אבצייכען, וואס בא־שטעהט פון צוויי צוזא־מענגעזעצטע דרייעקען.

מגע ומשא = באריהרונג, באציהונג.

מגפה (מגפות) = עפּידע-
מיע.

מדבר (מדבריות) = וויס-
טעניש.

מדה (מדות) = א מאָס,
איינגעשאַפט.

מדה כנגד מדה = א מאָס
פאַר א מאָס.

מדות טובות = גוטע איי-
גענשאַפטען.

מדות רעות = שלעכטע
אייגענשאַפטען.

מדת הדין = דאס שטרענגע
פאָרגעהן נאָכ'ן געזעץ.

מדת הרחמים = דאס
פאַרגעהן נאך דער בארמ-
הערציגקייט.

מדוה = קראַנקהייט.

מדוע = פאַרוואָס.

מדורי גהינום = די אָב-
טיילונגען פונ'ם גיהנום.

מדחה זיין = פאַרשטויסען.

מדי יום ביום = טאָג פאַר
טאָג.

מדי חודש בחודש =
מאָנאַט פאַר מאָנאַט.

מדידה = דאס מעסטען.

מדינה (מדינות) = א לאַנד,
פראָווינץ.

מדינת הים = לענדער
איבער יענער זייט ים.

מדקדק זיין = גענוי אכטונג
געבען.

מדרגה (מדרגות) =
שטאַפּעל, שטופע.

מדריך זיין = עמיצען אויפ'ן
גוטען וועג פיהרען.

מדרש = א זאמלונג פון
דרשות און לעגענדען.

מה אנו ומה חיינו = וואס
זענען מיר, און וואס איז
אונזער לעבען.

מה בכך = וואס איז אין
דעם.

מה חטאו = וואס האבען
זיי געזינדיגט.

מה טוב ומה נעים =
ווי גוט און ווי ליעבליך.

מה יפית = דער נאָמען
פון א געזאנג פאר'ן
שבת'דיגען טיש.

מה נאה אילן זה = ווי שעהן איז דער בוים.

מה נשתנה = פאר וואס איז אנדערש, (די ערשטע ווערטער פון די פיער פראגען, וואס דאס יונגסטע קינד פרעגט אין די סדר־נעכט).

מה כל רעש = וואס איז אזא געפילדער.

מה נאכל = וואס וועלען מיר עסען.

מה שמיכם = ווי הייסט איהר.

מהדר זיין = באטראכטען.

מהדרין מן המהדרין = די אבגעהיטסטע פון די אבגעהיטע.

מהול = באשניטען.

מהומה (מהומות) = א געטומעל.

מהות = די קוואליטעט.

מהיום והלאה = פון היינט און ווייטער.

מהיכי תיתי = פאר וואס נישט.

מהלך = א גאנג.

מואב = דער נאמען פון א פאלק, וואס האט געוואוינט אין פאלעסטינא.

מובהק = קלאר, טיכטיג.

מודה אני = דער נאמען פון א מארגען־געבעט.

מודה זיין = זיך צו עפעס באקענען

מודה ומתודה זיין = זיך צו עפעס באקענען און זיך ארויסזאגען.

מודיע זיין = צו וויסען געבען

מודעה (מודעות) = א באקאנטמאכונג.

מוהל = איינער, וואס נעמט פאר די באשניידונג פון א קינד לויט'ן יודישען געזעץ.

מוחל זיין = פארגעבען.

מוכן ומזומן = גרייט און פארטיג.

מוכר ספרים = איינער, וואס פארקויפט ביכער.

מוכר תבואה = איינער, וואס פארקויפט תבואה.

מולד = דאס נייגעבוירען ווערען פון דער לבנה.
מום = א קערפערליכער פעהלער.
מומחה (מומחים) = א פאכמאן.
מומר = משומד.
מוסד = איינריכטונג, א אינסטיטוציע.
מוסיף זיין = צוגעבען.
מוסף = צוזאץ־געבעטען פאר שבת און יום־טוב אין דער פריה.
מוסר = מאראל, שטראפרייד
מוסר'ן = מאראל פרעדיגען
מוסר השכל = א מאראלישע סענטענץ.
מוסר מודעה זיין = צו וויסען טון און באקאנט געבען.
מוסר נפש זיין = זיך אפפערן.
מופלא = וואונדערליך.
מופלג = אויסגערופען.
מופת (מופתים) = וואונדער.
מוצאי יום־טוב = דער אויף־דער־נאכט נאך יום־טוב.
מוצאי שבת = שבת צו־נאכטס.
מוקצה = אבגעזונדערט.
מוקצה מחמת מאוס = אבגעזונדערט, פאר עקעל
מוקשה'דיג = שווער.
מורא = פארכט.
מורה דרך = א וועגווייזער
מורה הוראה = א לעהרער פאר רעליגיעזע למודים (א טיטעל פאר'ן רב).
מורשה = א אייגענטום, א ערבשאפט.
מושב = א באוואוינטער ארט
מושב זקנים = א הויז פאר אלטע אוטפארזארגטע לייט.
מושלם = א פולקאמענער מעניש.
מושלם בכל המעלות = א פולקאמענער אין אלע גוטע אייגענשאפטען.
מושל = א הערשער.

מותר = ס'איז ערלויבט.
מזבח (מזבחות) = אלטאר
מזהיר זיין = וואָרענען.
מזווג זווגים זיין = פּאָרען.
מזוזה (מזוזות) = א שטי־
קעל פּאָרמעט, באשריע־
בען מיט א אָבשניט אויס
דער תורה, וואס ווערט אָנ־
געקלאַפּט אויף די ביי־
שטידליך פון די טירען.
מזומן (מזומנים) = באַר־
געלד.
מזומן בענשען = ווען דריי
בענשען אינאיינעם נאָכ'ן
עסען.
מזונות = שפייז, דערנעה־
רונג.
מזונות = א לויב־שפרוך
פאר'ן עסען פון אייערגען
געבעקס.
מזיגה = דאס אָנגיעסען,
איינשענקען.
מזיק (מזיקים) = א טיי־
וועל, איינער וואס טוט
שאָדען.
מזכה זיין = באשיינען.

מזכיר = א סעקרעטער.
מזל = גליק, שיקזאל,
געניוס.
מזלות = פּלאנעטען.
מזל וברכה = א געבענשט
גליק.
מזל טוב (מזלא טבא) =
גוט גליק (א וואונש אויף
שמחות).
מזלזל זיין = גערינגשעצען.
מזמור (מזמורים) = א
הימן, פּסאַלם.
מזנה זיין = זיך פּראָסטי־
טואירען.
מזער = ווייניג.
מזרח = די זייט וואו די
זון געהט אויף.
מזרח = דער נאָמען פון
א בילד, וואס ווערט
אויפגעהאנגען אויף דער
מזרח־וואנד.
מח (מחות) = געהירן.
מחבל (מחבלים) = א
טייוועל.
מחבק ומנשק = האלזען
און קישען.

מחבר (מחברים) = אויטאָר, פֿאַרפֿאַסער.

מחדיש זיין = באנייען.

מחויב = פֿאַרפֿליכטעט.

מחולק = אָבגעטיילט.

מחוץ לזה = עקסטער דעם.

מחוץ למחנה = אויסער דעם געזעלשאַפֿט.

מ ח ו ת ן (מחותנים), (מחותנת) = מענשען וואס האבען זיך מיטאַנאַנד פֿאַרשוועגערט.

מחותנות׳שאַפֿט = דאס אָנקעהרען זיך פֿון די מענשען, וואס האבען זיך פֿאַרשוועגערט.

מחזור (מחזורים) = א זאמלונג פֿון געבעטען פֿאַר די ימים־טובים.

מחזיר למוטב = אומקעהרען זיך צום גוטען.

מחק = אויסמעקען.

מחיב זיין = פֿאַרפֿליכטען.

מחיה = לייזונג.

מחיה זיין = דערקוויקען.

מחיה נפשות זיין = דערקוויקען די הערצער.

מחיה מתים = דאס לעבעדיג מאכען פֿון טויטע.

מחילה (מחילות) = פֿאַרגעבען.

מחיצה (מחיצות) = א שיידעוואַנד.

מחלל זיין = פֿאַרשוועכען.

מחלוקת = קריגעריי.

מחמיר זיין = דערשוועכען.

מחמת = צוליעב, דורך.

מחנה (מחנות) = א לאַגער, א גרויסע צאָהל.

מחרים זיין = אין חרם אריין לעגען.

מחשבה (מחשבות) = געדאנק.

מטבע (מטבעות) = מעטאַלען געלד.

מטה (מטות) = א בעט, דאס געשטעל אויף וועלכען ס׳ווערט געטראָגען א טויטער.

מטהר זיין = רייניגען, דאס אָבוואשען פֿון א טויטען.

מטה למטה = טיעפער און טיעפער.

מטופל = איינער, וואס האט א סך קליינע קינדער.

מטורף = אַ פארוויר‌טער

מטושטש = פארווישט.

מטיב זיין = בעריקזיכטיגען

מטיף (מטיפים) = פרע־דיגער.

מטלטלין (מטלטלים) = בעוועגליכע זאכען.

מטמא זיין = פאראומריי־ניגען.

מטמון = א שאץ.

מטעים זיין = באטאָנען.

מטריח זיין = באמיהען.

מי = ווער.

מי יודע = ווער ווייסט.

מי שבירך = דער נאָמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאָגט פאר עמיצענס געזונד.

מי שמך לראש = ווער האט דיך געמאכט צו א עלטסטען.

מיאש זיין = פארצווייפלען.

מיבם זיין = דאס נאָכ'ן יודישען דין פאָרגע־שריבענע חתונה האבען מיט דער פרוי פון א ברו־דער, וואס איז אָהן קינדער געשטאָרבען.

מיד = זאריז, זאָפאָרט.

מיד ליד = פון האנד צו האנד.

מיוחד = באזונדער.

מיחוש = א קרענק.

מ י ו ח ס (מיוחסים),

מיוחסת = אריסטאָקראַט, אריסטאָקראטין.

מיושב = איבערלעגט.

מילא = זאל זיין.

מילה = דאס מענליכע גליעד

מילי דעלמא = וועלטליכע רייד (אין הפוך צו דברי תורה).

מים = וואסער.

מים אחרונים = וואסער צו וואשען די הענד נאָכ'ן עסען.

מים שלנו = וואסער וואס האט איבערגענעכטיגט און ווערט באנוצט צום קנע־טען פון מצות.

מימרא = אויסשפרוך.

מין (מינים) = גאַטונג, סאָרט.

מינקת = א פרוי, וואס זויגט א קינד.

מישב זיין = זיך איבער־לעגען.

מיתה (מיתות) = טויט.

מיתה חטופה = א פלוצימדיגער טויט.

מיתה משונה = א אומנאַטירליכער טויט.

מכבד זיין = עמיצען באַעהרען.

מכה (מכות) = א וואונד, א פלאָג.

מכה שלא כתובה בתורה א פלאָג, וואס איז ניט געדאַכט אין דער תורה.

מבוער = אבשייליך.

מכח = וועגען.

מכח אל הפועל = פונ׳ם קענען צום טון.

מכירת יוסף = דאס פאַרקויפען פון יוסף׳ן.

מכמה טעמים = דורך עטליכע מאָטיוועֶן.

מכנים אורח = א גאסט־פריינדליכער מענש.

מכנים זיין בבריתו של אברהם = אריינברענגען אין בונד פון אברהם׳ען (מל זיין א קינד).

מפניע זיין = אונטערטעניג מאכען.

מכפר זיין = פארגעבען.

מכריז זיין = אויסרופען.

מכשול = א שטרויכלונג.

מכשירים = אפּאראַטען, ווערקצייג.

מכשף (מכשפים) = צויבערער.

מכשפה (מכשפות) = צויבערין.

מכות רצה = גרויזאַמע שלעג.

מל זיין = דאס ריטועלע באשניידען פון א קינד.

מלא שמחה, מלא חדוה פול פרייד.

מלא חן = פול מיט חן.

מלא כעס וחמה = פול גרימצאָרן.

מלא כרמון = פול ווי א מילגרוים.

מלאכה (מלאכות) = א ארבייט, האנדווערק.

מלאכת החשבון = אריט־מעטיק.

מלאכת הנגינה = מוזיק.

מלאך (מלאכים) = אנ־ענגעל.

מלאך דומה = דער מלאך וואס האט די הערשאפט איבער די טויטע.

מלאך המות = דער מלאך פונ'ם טויט.

מלאכי חבלה = די מלאכים וואס פלאָגען דעם טויטען

מלאכי השרת = די מלאכים, וואס באדיענען גאָט.

מלבוש (מלבושים) = קלייד.

מלביש ערומים = דער וואס טוט אָן נאקעטע (גאָט).

מלבוש ומנעיל זיין = אָנקליידען און אָנשיכען.

מלה במלה = וואָרט ביי וואָרט.

מלוה זיין = נאָכגעהן ביי א לויה.

מלוה = איינער, וואס פאר־לייהט געלר.

מלוה מלכה = די סעודה פון שבת צו נאכטס.

מלוכה (מלוכות) = קע־ניגרייך.

מלופם = נאָמען פון א וואָקאַל־צייכען (גלייך דער וואָקאַל u).

מלון = ווערטערבוך.

מלח = זאַלץ.

מלחמה (מלחמות) = קריעג.

מליצה (מליצות) = פראזע.

מליץ (מליצים) = פיר־שפרעכער.

מליץ טוב, מליץ יושר = א גוטער גערעכטער, פירשפרעכער.

מלך = דער נאָמען פֿון א אָבגאָט, צו וועלכען מען פֿלעגט מקריב זיין די אייגענע קינדער.

מלך בכפה = איינער, וואס באהערשט די וועלט.

מלך מלכי המלכים = דער קעניג איבער אלע קעניגע, (גאָט).

מלך עליון = דער אויבערשטער קעניג, (גאָט).

מלכה = די קעניגען.

מלכות = קעניגרייך.

מלכותא דארעא = דאס וועלטליכע קעניגרייך.

מלמד (מלמדים) = א לעהרער פֿון יוד. רעליגיעזע למודים.

מלמד זכות זיין = פֿארטיידיגען.

מלמדות = דאס אונטערריכטען.

מלומדת = א געלערנטע.

מלקות = שלעג.

מלשין (מלשינים) = דענונציאַנט.

מם = דאס דרייצעהנטע אות אין אלף־בית.

ממה נפשך = אָדער אזוי, אַדער אזוי.

ממון = געלד.

ממון קרח = קרח׳ם פֿארמעגען, א גרוים פֿארמעגען.

ממזר (ממזרים) = בענקירט.

ממילא = פֿון זיך.

ממונה = א פֿארוואלטער

ממית׳ן = טויטען.

ממלא מקומו = שטעלפֿארטרעטער.

ממש = אין דער ווירקליכקייט.

ממשות = די ווירקליכקייט.

ממשלה = הערשאפֿט.

ממתיק זיין = פֿארזיסען.

ממתקים = צוקערליך (ווערט באנוצט שטאָט געלד.

מן = די שפּייז, וואס די יודען האבען געגעסען אין דער מדבר.

מנדר זיין = עפעס אויף זיך נעמען צו דערפולען

מנדב זיין = שפענדען.

מנה יפה = א שעהנע גאָב.

מנהג (מנהגים) = א גע־וואוינהייט.

מנהג העולם = א אלגע־מיינע געוואוינהייט.

מנהיג = א פיהרער.

מנהל = א דירעקטאָר.

מנוול = א געמיינער מענש

מן המתם = וואהרשיינליך.

מן השמים = פונ'ם הימעל.

מנוחה = רוה.

מנורה (מנורות) = לייכ־טער.

מנחה = דאס פאר־נאכט־געבעט.

מנחם אב = זעה: אב.

מנחם אבל זיין = דאס טרייסטען פון איינעם וואס טרויערט נאָך א טויטען.

מניה וביה = טאקי, זאריז.

מנין (מנינים) = צעהן מענשען, וואס דאוונען אין איינעם.

מיט מנין און קנין = מיט לייב און לעבען.

מניעה (מניעות) = הינ־דערניש.

מנצח זיין = באזיעגען.

מסדר קדושין זיין = פאר־נעהמען די רעליגיעזע חתונה־צערעמאָניע אונטער דער חופה.

מסביר זיין = דערקלערען.

מסובין = אָנגעלעהנט.

מסוגל = פעהיג, פאסיג.

מסוכן = געפעהרליך.

מסופק זיין = צווייפלען.

מסור = דענונציאנט.

מסורה = טראַדיציע.

מסחר (מסחרים) = האנ־דעל.

מסיג גבול זיין = דאס פארגרייפען זיך אקעגען יענעמס רעכט אָדער בעזיץ.

מסית ומדיח = איינער, וואס רייצט אָן.

מסירה (מסירות) = דע־נונציאציע.

מסירת נפש = אויפאָפ־פערונג.

מסבים זיין = באשטעטיגען

מסכתא (מסכתות) = א טראקטאט אים'ן תלמוד.

מסלק זיין = דעפאניערען.

מסע (מסעות) = רייזען.

מספיד זיין = א הספד האלטען.

מסכנה (מסכנות) = קאנ־סעקווענץ.

מסרן = דענונציערען.

מסתמא = וואהרשיינליך.

מעביר זיין = עמיצען אדער עפעס איבערגעהן.

מעביר גהלה זיין = עקס־הערעדיערען.

מעדני מלכים = קעניגליכע שפייזען.

מעוברת = א שוואנגערע פרוי.

מעוז צור = „א שטארקער פעלזען" די ערשטע צוויי ווערטער פון א ליעד, וואס ווערט געזונגען אים חנוכה.

מעופש = א מינדערהייט.

מעות = געלד.

מעות חטים, מעות חטין = דאס געלד, וואס ווערט פארטיילט פאר ארעמע אויף מצות

מעיד זיין = צייגענשאפט זאגען.

מעיז זיין = זיך דערוועגען.

מעין אין סוף = א קוואל אהן אנ'עק.

מעין טהור = א זאמלונג פון רעליגיעזע געזעצען פאר פרויען.

מעכב זיין = אויפהאלטען.

מעלה (מעלות) = איינגע־שאפט, שטאפעל.

מעלה למעלה = העכער און העכער.

מעלה גרה זיין = איבער־קייען.

מעמד = שטאנד.

מעמדות = א זאמלונג פון פראגמענטען אים תנ"ך און מדרש, וואס ווערען געזאגט יעדען טאג נאכ'ן דאווענען.

מענה לשון = א זאמלונג פון געבעטען פאר פרויען.

מערב = די זייט וואו די זון פארגעהט.

מערה (מערות) = א היל.

מעריב = דאס אבענד־געבעט.

מערכה = א אבשעצונג.

מערת המכפלה = די היל וואו די אבות ליגען באַגראבען.

מעשה (מעשים), (מעשיות) = א געשעהעניש, א געשיכטע.

מעשה בראשית = די באשאפונג פון דער וועלט.

מעשה מרכבה = טעאָגאָניע.

מעשה נסים = וואונדער־ליכע געשעהענישען.

מעשה שהיה = א מעשה, וואס איז געשעהען.

מעשה שטן = א זאך, וואס דער שטן קען אבטון.

מעשה עונן = אַנאַניע.

מעשים אשר לא יעשו = זאכען וואס מען זאל נישט טון.

מעשים בכל יום = טאָג־טעגליכע זאכען.

מעשים טובים = גוטע טאטען.

מעשר = דער צעהנטער טייל.

מעשר עני = דער צעהנטער טייל, וואס ווערט אבגע־טיילט פאר ארעמע לייט.

מעת לעת = די צייט פון 24 שעה.

מפואר = שעהן.

מפונק = פארצערטעלט.

מפורסם = באקאנט.

מפטיר = דער לעצטער אב־שניט פון דער סדרא, וואס ווערט פארגעלייענט ביים אויפרופען צו דער תורה.

מפיל זיין = אומצייטיג גע־ווינען.

מפים זיין = איבערבייטען.

מפלה (מפלות) = א ניעדערלאגע.

מפלפל זיין = זיך קלינגלען.

מפסיק זיין = איבערהאקען.

מפציר זיין = שטארק בעטען.
מפקיר זיין = עפעס פריילאָזען.
מפרנס זיין = דערנעהרען.
מפרש (מפרשים) = קאָמענטאַטאָר.
מצב = סיטואַציע.
מצבה (מצבות) = א געדענקשטיין פאר א טויטען
מצד = פון זייטען.
מצה (מצות) = אומגעזייערט ברויט, וואס ווערט געגעסען אים פסח.
מצה שמורה = מצות געבאקען פון אָבגעהיטען ווייץ.
מצודה = א פעסטונג.
מצוה (מצות) = רעליגיעזער געבאָט.
מצות עשה = א פאָזיטיווער געבאָט.
מצורע (מצורעים) = א קרעציגער.
מצח אשה זונה = די פרעכהייט פון א פראָסטיטואירטער.

מציאה (מציאות) = א געפונענע זאך, א ביליגע זאך.
מציל זיין = אָבראַטעווען.
מציצה = דאס אויסזויגען פונ'ם בלוט ביי א געמל'עטען קינד.
מצליח זיין = באגליקען.
מצער זיין = קרענקען.
מצרף זיין = צוצעהלען.
מקבל זיין = אָנגעהמען.
מקבל באהבה זיין = אָנגעהמען פאר ליעב.
מקבל פנים זיין = זיך מיט עמיצען זעהן, עמיצען באגריסען.
מקבר זיין = באגראָבען.
מקדים זיין = זיך פארפריהען.
מקדש זיין = די צערעמאָניע אונטער דער חופה, וואס באשטעהט אינ'ם אָנטון דאס רינגעל דער כלה.
מקובל (מקובלים) = א קאַבאַליסט.

מקוה = א וואסער־באסין
צום טובלען זיך, וואס
ווערט געמאכט נאך רע־
ליגיעזע פארשריפטען.
מקום (מקומות) = א ארט
מקום מנוחה = א ארט
אויף אויסצורוהען.
מקום קדוש = א שול, א
קלויז.
מקטון ועד גדול = קינד
און קייט.
מקמ'ן זיין = קארגען.
מקור = קוואל.
מקורב (מקורבים) = זעה
קרוב, אויך א חסיד וואס איז
א נאהנטער פריינד פון
זיין רבי.
מקח = פרייז.
מקח טעות = א אבגע־
נארטער קויף.
מקטרג = זעה קטגור.
מקים זיין = דערפולען.
מקלקל זיין = פארדארבען.
מקנא זיין = ניט פארגינען.
מקפיד זיין = פעדאנט זיין
מקפח פרנסה זיין = עמיצען
קערצען אין דער פרנסה.

מקצר ימים זיין = עמיצען
קערצען די יאהרען.
מקרב זיין = דערנעהנטערן.
מקרה = א טרעפונג.
מקריב זיין = אפערן.
מקשה לילד = שווער צו
קינד געהן.
מר = הער.
מרא דעלמה = דער האר
פון דער וועלט.
מרא דאתרא = דער האר
פונ'ם ארט, (א טיטעל
פאר א רב).
מראה = ערשיינונג.
מרבה דברים, מרבה
שמות = פיעל רייד —
פיעל נארישקייטען.
מרגיש זיין = פיהלען.
מרגל (מרגלים) = שפיאן,
טרעדלער.
מרגליות = פערל.
מרה שחורה = אומעט,
מעלאנכאליע.
מרויח זיין = געווינען.
מרוצה זיין = איינווילליגען.
מרור = ביטערקייט, כריין.

מרחם זיין = זיך דערבאַ־
רעמען.

מרחץ = באָד.

מרחקים = אין ווייטע
לענדער.

מרחשון = דער נאָמען
פונ'ם אכטען מאָנאַט
(זעה חשון).

מרידה (מרידות) = א
אויפשטאַנד.

מרכבה = זעה: מעשה
מרכבה.

מרמז זיין = אָנדייטען.

מרנן זיין = הויך עפּעס
זאָגען.

מרעיש עולם זיין = אויפ־
רודערן די וועלט.

מרשעת = א שלעכטע פרוי

משא = א לאַסט.

משא ומתן = האַנדעל.

משגיח (משגיחים) = א
אויפזעהער.

משדך זיין = זיך פאַרשווע־
גערן.

משוגע, משוגעת (משוגעים)
= גייסטיג קראַנק.

משולח = זעה שליח.

משומד (משומדים).

משומדת = א רענעגאַט

משונה = פאַרענדערט.

משועבד = אונטערטעניג.

משורר (משוררים) =
א כאָריסט ביי א חזן.

משחית (משחיתים) =
צערשטערער.

משי = זייד.

משיג זיין = באַגרייפען.

משיח = דער געזאַלבטער,
דער דערלייזער.

משיח לפי תמו = איינער,
וואס רעדט נאַיוו.

משחק בקביה = איינער,
וואס שפּיעלט אין קאָרטען

משך = דויער, פאַרטזעצונג

משכב זכר = האָמאָסעק־
סואַליזם.

משכון (משכנות) = א
פאַנד.

משכיל (משכילים) =
א אויפגעקלערטער, (אָנ־
הענגער פון דער השכלה)

משכן = דער פראוויזאָרי־
שער טעמפעל אין משה'ס
ציימען און שפעטער.
משל (משלים) = ביישפיעל,
פאראבעל.
משלח זיין = אוועקשיקען.
משלחת = א אָנשיקעניש.
משלים שנתו זיין = אויס־
לעבען דאס יאָהר.
משמח זיין = זיך פרעהען,
וואוילטון.
משמור (משמורים) =
וואכט.
משמעות = באדייטונג, זין.
משנה מקום זיין = פאר־
ענדערן דעם וואוינאָרט.
משנה מקום משנה מזל
= פארענדערט דעם אָרט,
פארענדערט דאס גליק
משנה שם זיין = פארענ־
דערן דעם נאָמען.
משנה (משניות) = א זאמ־
לונג פון געזעצען אין 6
טראַקטאטען פון יהודה
הנשיא.
משנה למלך = וויצעקעניג.

משנכנס אדר מרבין
בשמחה = קומט דער
חדש אדר — פארמעהרט
זיך די פרייד.
משער זיין = זיך פאָר־
שטעלען.
משפחה (משפחות) =
פאמיליע.
משפט (משפטים) =
געזעץ, אורטייל.
משפיע זיין = בעאיינפלו־
סען.
משקה (משקאות) = גע־
געטרענק.
משקל = א געוויכט.
משמש בקודש = א אנ־
געשטעלטער פון יודישע
רעליגיעזע אינסטיטוציעס
משרת (משרתים) =
דיענער.
משתדל זיין = זיך פאר־
ווענדען, אינטערוועניערען
משתין זיין = אורינירען.
מת (מתים) = א טויטער.
מת מצוה = א טויטער,
וואס ווערט געפונען אין

דער גאָס און וועלכען ס'איז א מצוה צו באַ־גראָבען.

מתודה זיין = זיך באקענען.

מתוך = פֿון.

מתוכח זיין = דיסקוטיערען.

מתחיב זיין = זיך פֿאַר־פליכטען.

מתחתן זיין = זיך פֿאַר־שוועגערן.

מתי = ווען.

מתיקות = זיסקייט.

מתיר זיין = ערלויבען.

מתיר נדר זיין = ערלויבען ניט צו האלטען א נדר.

מתכון זיין = בעאבזיכטיגען, קאָנצענטרירען די גע־דאנקען.

מתמיד (מתמידים) = א פלייסיגער מענש.

מתן בסתר = גאָב אין פֿארבאָרגענעם.

מתן תורה = די געזעצגע־בונג צו די יודען אויפ'ן בארג סני דורך גאָט און משה'ן.

מתנגד (מתנגדים) = א געגנער.

מתנה (מתנות) = גע־שענק, גאָב.

מתנצל זיין = זיך פֿארטיי־דיגען,

מתנת יד = א פּאַטש.

מתעסק זיין = זיך באַפֿאַ־סען, באשעפֿטיגען.

מתפלל זיין = דאַווענען.

מתקן זיין = פֿארבעסערן רעפֿאָרמירען.

מתרה זיין = וואָרענען.

מתרעם זיין = ברוגז ווערען, פֿאראיבעל נעהמען.

נ.

נ = 50

נאוף = אויסשווייפונג.

נאמן (נאמנים) = א באגלויביגטער, א פֿאר־טריוענס־מאן, אנגעשטעל־טער.

נאמנות = באגלויבטקייט, טריישאַפֿט.

נבהל ונשתומם = דער־שראָקען און פֿאַ־וואונ־דערט.

נבול פה = אומאָראלישע רייד.
נבואה (נבואות) = פראָפעטענטום.
נביא (נביאים), נביאה = א פראָפעט, א זעהער, פֿארציימיגער יורישער הייליגער, וואס פלעגט פֿאָראויסזאָגען דאס קומענדיגע און מוסר'ן דאס פֿאָלק.
נביאים = ביכער פֿונ'ם תנ"ך אין וועלכע ס'זענען פֿארשריעבען די רייד פֿון די נביאים.
נבלה = א געמיינקייט, א שאנד.
נבלה (נבלות) = א קאָדאווער (ז. פגר).
נגון (נגונים) = אַ מעלאָדיע
נגזר ווערען = באשטימט ווערען, פֿאראָרדנעט ווערען
נגיד (נגידים) = א רייכער מענש.
נגידות = רייכקייט.
נגידית = א רייכע פֿרוי.

נגינה (נגינות) = געזאנג.
נגלה = אַנטפּלעקט.
נגע צרעת = א קרעציגער אויסשלאג (ווערט באנוצט צו באצייכענען א שלעכטען מענש).
נדבה (נדבות) = א שפענדע.
נדה = מענסטרואציע.
נדיב (נדיבים), נדבן (נדבנים) = א פֿרייגיביגער מענש.
נדן (נדוניא) = מיטגיפט.
נדר (נדרים), נדר'ן = עפעס אויף זיך נעהמען צו דערפֿולען.
נהנה זיין = געניעסען.
נהר די נור = א פֿייעריגער טייך.
נהרג ווערען = געטויט ווערען.
נוגע = ס'באציעהט זיך.
— בנוגע = וועגען.
נוגע בכבוד זיין = עמיצען אין זיין כבוד קרענקען.
נוהג זיין = זיך אויפֿפֿיהרען

נוהג בכבוד זיין = אָבגעבען כבוד.

נוטה זיין = געניינט זיין.

נוטה למות זיין = טויטקראנק זיין.

נוטריקן = אבּרעוויאַטורען.

נון = דאס פערצעהנטע אות פונ'ם אלף־בית.

נוסח (נסחאות) = די אַרט ווי אזוי עפּעס צו לעזען, סטיל.

נוצרי (נוצרים) = כריסטוס, קריסט.

נוקם זיין = נקמה נעהמען.

נוקם ונוטר = טראָגען צו איינעם א באהאלטענע פיינדשאַפט.

נושא חן זיין = געפעלען.

נושא פנים זיין = פארטייאיש זיין.

נזיר (נזירים) = א געהייליגטער, איינער וואס האט געשווארען ניט צו טרינקען ווין און ניט צו שערען זיך דאס האָר.

נחוץ = נויטיג.

נחלה (נחלאות) = באזיץ, ערבשאפט.

נחמה (נחמות) = א טרייסט

נחש (נחשים) = א שלאנג

נחת, נחת רוח = פארגניגען, זעלישע צופריעדענקייט.

נטיה (נטיות) = א נייגונג.

נטילת ידים = דאס וואשען זיך די הענד.

ניחא = ליעב.

ניסן = דער ערשטער חודש פונ'ם יאָהר.

ניצוץ (ניצוצות) = א פונק

נישקשה = מאכט נישט אויס.

נכסים = פעלדער.

נכפה = די געפאלענע קראנקהייט.

נכרי (נכרים) = א ניט־יוד.

נכשל ווערען = געשטרויכעלט ווערען.

נלכד ווערען = אריין פאלען אין א אומגליק.

נמאס = עקעלדיג.

נמצא = ס'פארהאנען.

נמשל = דאס אויף וואס דאס משל באציעהט זיך, געגליכענט זיין.

נס (נסים) = וואונדער.

נסים ונפלאות = וואונדער איבער וואונדער.

נסיון (נסיונות) = א פרוב, ערפאהרונג.

נסיעה (נסיעות) = א רייזע

נסך = זעה יין נסך.

נסתלק ווערען = זיך אבטון (ווערט אויך באנוצט צום באצייכענען פונ'ם טויט פון א פרומען יוד).

נסתר = פארבארגען, באהאלטען.

נסתרות = פארבארגענס.

נע ונד זיין = פארוואגעלט זיין.

נע ונד'ניק = א פארוואגעלטער.

נעילה = דאס לעצטע געבעט אים יום כפור.

נעימות = ליעבליכקייט.

נעלם ווערען = פארשוואונדען ווערען.

נער = א יונגעל.

נפוח = די אויסגעשיידטע גאזען פונ'ם גוף.

נפטר ווערען = שטארבען.

נפל = א אומצייטיג געבוירען קינד.

נפלא = וואונדערליך.

נפקא מינה = אונטערשיעד.

נפש (נפשות) = זעלע, לעבען, א באשעפעניש.

נפשי קשורה בנפשה = מיין לעבען איז ענג פארקניפט מיט איהרען (ווערט באנוצט צום באצייכנען פון גרויסער ליעבשאפט).

נצול ווערען = אבגעראטעוועט ווערען.

נצחון (נצחונות) = א זיעג, טריאומף.

נקבה (נקבות) = אוייבספארשוין.

נקודה (נקודות) = א וואקאל־צייכען.

נקי = ריין.

נקי כפים = ריינע הענד, אומאייגענ־נוציג.

נקיות = ריינקייט.

נקמה = פארגעלטונג.

נרו (נרות) = ליכט.

נרו יאיר (נ"י) = זיין ליכט זאל לייכטען (ווערט באנוצט ביים שרייבען פון טיטלען).

נר תמיד = א ליכט, אָדער לאָמפ אין קלויז וואס ברענט שטענדיג.

נרדף = א פארפאָלגטער.

נשיא (נשיאים) = פירשט, (א טיטעל פאר'ן פאָרשטעהער פון די סנהדרין).

נשאר חוב (נ"ח) = בלייבט נאך א חוב.

נשים = פרויען.

נשים דעתן קלות = פרויען זענען לייכטזיניג.

נשימה (נשימות) = דאָס אָטהעטען.

נשיקה (נשיקות) = א קוש

נשמה (נשמות) = דיזעלע

נשמה יתרה = א העכערער גייסט, די פרעהליכקייט וואס באהערשט א יודען אים שבת.

נשרף (נשרפים) = א אָבגעברענטער.

נשתומם = פארוואונדערט.

נתגלה ווערען = אנטפלעקט ווערען.

נתחלחל ווערען = דערשראָקען ווערען.

נתינה = א גאָב.

נתעלה ווערען = דערהויבען ווערען.

נתעשר ווערען = באריי־כערט ווערען.

נתפזר לכל רוח = צעשפרייט ווערען אויף אלע זייטען.

נתפעל ווערען = באגייסטערט ווערען.

נתרבה ווערען = פארמעהרט ווערען.

ס.

ס = 60

סבה, סבת, (סבות) = א אורזאך.

סביבה (סביבות) = אומ־געבונג.

סבלן (סבלנים) = איינער, וואס ליידט געדולדיג.

סבלנות = ליידען געדול־דיג, טאָלעראַנץ.

סבר פנים יפות = א ליעב־ליכער געזיכטס־אויסדרוק

סברא (סברות) = א מיין.

סגול = דער נאָמען פון א וואָקאל־צייכען (..) (גלייך דעם e)

סגולה (סגולות) = א הייל־מיטעל פון א באהאלטע־נער קראַפט.

סגוף (סגופים) = דאס פיי־ניגען פון'ם גוף.

סגי־נהור = פיעל־ליכט, (ווערט באנוצט צום באַ־צייכענען פון א בלינדען).

סדום = דער נאָמען פון א שטאָדט אין דער ביבלי־שער צייט, אין וועלכער ס'האבען געוואוינט זעהר שלעכטע און האַרט־הער־ציגע מענשען.

סדר = די טיש־צערעמאָניעס פון די ערשטע צוויי נעכט פסח.

סדר־היום = טאגעסאָרדנונג

סדרא (סדרות) = דער וועכענטליכער אָבשניט פון דער תורה.

סדור (סדורים) = א זאמ־לונג פון געבעטען פאר א גאַנץ יאָהר.

סהדי במרומים = אין הי־מעל איז מיין צייגען.

סובל זיין = ליידען.

סוד (סודות) = געהיימניס

— בסוד = אין פארבאָר־גענעם.

סוחר (סוחרים) = א הענד־לער.

סוכה (סוכות) = א גע־צעלט אין וועלכען די יודען האבען א מאָל אין דער מדבר געוואוינט, (ווערט נאך היינט צום אָנדענקען אים יום־טוב סכות אויפגעשטעלט).

סוכות = דער פריהער ווער־
מאַנטער יום־טוב.

סוף = א ענד.

סוף אדם למיתה = דאס
ענד פון א מענש איז צו
שטארבען.

סוף גנב לתליה = דאס
ענד פון א גנב איז אויפ־
געהאנגען צו ווערען.

סוף כל סוף, סוף סוף =
צו אלער ענד.

סוף פסוק = ענד פון א זאץ

סופר (סופרים) = איינער
וואס שרייבט ספרי־תורות,
תפלין מזוזות, א. א. וו.

סורר ומורה = א פארדאָר־
בען און ווידערשפענסטיג
קינד.

סותר זיין = ווידערשפרעכען

סחורה (סחורות) = זאכען
צום קויפען און פארקויפען

סטרא אחרא = טייוולישע
קראפט, (קאבאליסטיש).

סיג (סיגים) = א צוים, א
באגרעניצונג.

סיום = דאס ענדיגען פון
לערנען א מסכתא.

סיון = דער דריטער חדש
פונ'ם יאָהר.

סיעתא דשמיא = א הילף
פונ'ם הימעל.

סך = סומע, צאָהל, פיעל.

סך הכל = גענאמט צאָהל.

סכום = סומע, א באשטימטע
צאָהל.

סכין = א מעסער.

סכין מסוכן ביד חכם
ומכל־שכן ביד שוטה
= א מעסער איז גע־
פעהרליך אין דער האנד
פון א קלוגען און נאָך
מעהר אין דער האנד פון
א נאר.

סכך = שמענגעל פון פלאנ־
צען, מיט וועלכע מען
בעדעקט א סוכה.

סכנה (סכנות) = א גע־
פאהר.

סכנות נפשות = א לע־
בענס־געפאָהר.

סכסוך (סכסוכים) = פארשיעדענקייט פון מיי־נונגען.
סלוק — א ענד, אברעכנונג
סלוק'ן = דעפאניערען.
סליחה = פארצייהונג.
סליחה (סליחות) = א זאמ־לונג פון געבעטען פאר פאסט־טעג און פאר דער צייט פון פאר ראש השנה ביז יום כפור.
סליחות־צייט = די צייט פון שבת פאר ראש־השנה ביז יום־כפור ווען מען זאגט פארטאג סליחות
סלת — זעמעלמעהל, (אויך א באצייכנונג פאר גאר פיינע זאכען).
סם, סם המות = גיפט.
סמאל (ס"מ) = א ביינאמען פאר'ן שטן.
סמבטיון = א מיטישער טייך אין עק וועלט, וואס ווארפט א גאנצע וואך מיט שטיינער און רוהט נאר אים שבת.

סמיכה (סמיכות) = דיפלאם, בעפעהיגונגס שרייבען.
סמך = דאס פיפצעהנטע אות פונ'ם אלף־בית.
סמך = באזיס, פונדאמענט.
סמן (סמנים) = א צייכען
סמן ברכה = א צייכען פון גליק.
סמני דלות = צייכען פון ארעמקייט.
סמן טוב = א גוטער צייכען
סמן מובהק = א אויס־געפריוטער צייכען.
סמני נערות = צייכען פון פובערטעט.
סמן רע = א שלעכטער צייכען.
סנדק = דער וואס האלט דאס קינד צום מל'ען זיין.
סנדקאות = דאס האלטען פון א קינד בשעת מל'־זיין.
סנה = דער דארן אין וועל־כען גאט האט זיך באוויזען צו משה'ן.

סנהדרין = דער פאַרצייטיגער גרויסער יודישער בית־דין אין דער צייט פון דער גריכישער הערשאפט אין ארץ־ישראל,

סני = דער באַרג אויף וועלכען די תורה איז געגעבען געוואָרען.

סניגור = א פאַרטיידיגער, פירשפרעכער.

סעודה (סעודות) = א מאהלצייט.

סעודה המפסקת = די לעצטע מאָהלצייט פאר א פאסט־טאָג.

סעודת הבראה = א מאלצייט, וואס באשטעהט אין עסען פון א בייגעל און א איי איינגעטונקען אין אש, נאכ'ן באגראָבען פון א טויטען.

סעודת מצוה = א מאָהלצייט פאר אָרעמע לייט.

ספור (ספורים) = א דערצעהלונג.

ספור המעשה = דאס דערצעהלען פון א געשעהעניש.

ספורי מעשיות = א זאמלונג מיט מעשיות.

ספירה = דאס צעהלען, די זיעבען וואָכען צווישען פסח און שבועות,

ספק (ספקות) = צווייפעל.

ספר (ספרים) = א בוך.

ספר הזכרונות = א געדענק־בוך.

ספרים חיצונים = פראָפאַנע ביכער.

ספר תורה (ספרי תורות) = א אויף פארמעט געשריעבענע תורה.

ספרא רבה = א בעריהמטער שרייבער.

סרח'ען = שטינקען.

סקילה = דער טויט דורך פארשטייניגען.

סרים = א קאסטרירטער מענש.

סרבא = א פעהלער אויף דער לונג פון א בהמה.

סרסור = מעקלער.
סתירה (סתירות) = ווידערשפרוך.
סתימת הגולל = דאס פאר־מאכען פון דער דעק ביים ארון פון א טויטען.
סתם = געוועהנליך.
סתרי בריאה = דאס פאר־בארגענע פון דער וועלט־שעפפונג.
סתרי תורה = דאס פאר־בארגענע אין דער תורה.

ע.

ע = 70
עבד (עבדים) = א קנעכט.
עבד כנעני = א געקויפטער קנעכט.
עבדות = קנעכטשאפט.
עבדים היינו = „קנעכט זענען מיר געוועזן".—די ערשטע צוויי ווערטער פון א אבשניט אוים דער הגדה.
עבודה (עבודות) = גאָטעס־דיענסט, ארבייט.
עבודה זרה (עבודה זרות) = געצענדיענסט.
עבודה קשה = א שווערע ארבייט.
עבודת הבורא = דאָס דיענען צו גאָט.
עבודת פרך = א גאַר שווערע ארבייט.
עבור = א יעדעס פערטע יאָהר, וואס האט 13 חדשים.
עבר = פאַרגאנגענהייט.
עבר ובטל = פארגאנגען און צו־גאָרנישט געוואָרען (א באצייכנונג פאר א־שוואכזיניגען מענש).
עברה (עברות) = זינד.
עברה גוררת עברה = א זינד שלעפט נאך זיך נאך א זינד.
עברי (עברים) = יוד.
עברית = העברעאיש.
עברין (עברינים) = א זינדיגער, א גראָבער יונג.
עגול = א קרייז.

עגונה (עגונות) = א פרוי, וואס דער מאן האט זי איבערגעלאזט אהן א גט און מאר ניט דערפאר מעהר התונה האבען.

עגל הזהב = דאס גאלדענע קאלב, וואס די יודען האבען זיך געמאכט אין דער מדבר.

עגלה (עגלות) = וואגען.

עגמת נפש = דאס באטריעבט־זיין, קומער.

עד = ביז.

עד ביאת גואל (צדק) = ביז משיח׳ס טעג.

עד בלי די = איבערגענוג.

עד היום = ביז׳ן היינטיגען טאג.

עד כאן = ביז אהער.

עד מתי = ביז ווען.

עדה = א פארזאמלונג, געזעלשאפט.

עדות = צייגען.

עדף = מעהר־גאב.

עובדא = א געשעהענע זאך, א פאקט.

עובר זיין = איבערטרעטען.

עובר בל תשחית = אייגער, וואס פארניכטעט עפעס אהן יעדען צוועק, א וואנדאליסט.

עוג מלך הבשן = דער נאמען פון א קעניג אוים בשן, וואס האט געלעבט אין דער ביבלישער צייט (ווערט באנוצט צום באצייכענען פון א גרויסגעוואקסענעם מענש).

עוזר דלים = „דער וואס העלפט ארעמע"... די ערשטע צוויי ווערטער פון א אבשניט אוים די הקפות.

עוכר ישראל = איינער, וואס איז גורם צו די יודען שלעכטס.

עולה (עולות) = אומרעכט

עול = יאך.

עול מלכות = דער יאך פון וועלטליכער הערשאפט.

עול משפחה = דער יאָך פון דער פאמיליע.
עול תורה = דאס יאָך פון תורה־לערנען.
עולה יפה זיין = געלונגען.
עולה לגדולה זיין = גרויס און באריהמט ווערען.
עולה רגל זיין = צו פוס געהן (דאס פארצייטיגע וואנדערן קיין ירושלים אויף פסח, שבועות און סכות).
עולה לתורה זיין = דאס אויפגערופען ווערען צו דער תורה.
עולם (עולמות) = וועלט, באצייכנונג אויך פאר א גרויסער צאָהל מענשען.
עולם האמת = די וואָהרע וועלט, יענע וועלט.
עולם האצילות = די העכערע וועלט (קאבא־ליסטיש).
עולם הבא = די קומענדיגע וועלט.
עולם־הדמיון = די וועלט פון פאנטאזיע.
עולם־הזה = די וועלט (אין הפוך צו עולם הבא).
עולם המעשה = די פראק־טיק.
עולם הפוך = א פאר־קעהרטע וועלט.
עולם השפל = די ניעדריגע וועלט.
עולם התוהו = די כאאָטי־שע וועלט (א באצייכנונג פאר דער וועלט וואו די נשמות בלאָנדזשען ארום)
עולם השקר = די פאלשע וועלט (אין הפוך צו עולם האמת).
עולמות התחתונים = די אונטערשטע וועלטען.
עולם ומלואו = די וועלט און איהר פולקייט.
עולמות העליונים = די אויבערשטע וועלטען.
עולם קטן = א קליינע וועלט, מאַקראָקאָסמאס.
עוף (עופות) = א פויגעל, הויז־געפליגעל.

עוקר מן השורש זיין = אויסרייסען מיט'ן וואורצעל

עושה רושם זיין = א איינדרוק־מאכען.

עושר (עשירים) = א רייכער מאן.

עזות = פרעכהייט.

עזות פנים = א פרעכער מענש.

עזות מצח = זעה עזות

עזרת נשים = די אבטיילונג פאר ווייבער אין שול.

עטרה (עטרות) = א קרוין, א פארצירונג אויפ'ן טלית.

עיט צבוע = א געפארבטער פויגעל, (ווערט באנוצט צו באצייכנען פון א מענש, וואס איז א פארטיף).

עין = דאס זעכצעהנטע אות פונ'ם אלף־בית.

עין לא ראתה = דאס אויג האט עס נאך ניט געזעהן.

עין תחת עין = אנ'אויג פאר אויג.

עיסקה = פראצענט.

עיקר = די הויפט־זאך דאס וויכטיגסטע.

עיקר המעשה = די הויפט־זאך פון א געשעהניש.

עיקר שבחתי = דאס וויכטיגסטע האב איך פארגעסען.

עיר = שטאדט.

עיר הקדש (ע"ק) = די הייליגע שטאדט ירושלים

עיר ואם בישראל = א שטאדט פון א גרוסען יודישען צענטר.

עירוב = דער דראט, וואס באצייכענט די גרעניץ ביז וואנעט מען מעג אים שבת און יום־טוב געהן און טראגען זאכען.

עירוב תבשילין = א שטיקעל געבראטען פלייש און א חלה איבער וועלכער ס'ווערט געזאגט א געבעט, כדי צו מעגען קאכען אים יום־טוב פאר שבת.

עכברא'ש = א זעהר קארגער מענש.
עכוב = א הינדערניש.
עכום = די ערשטע אותיות פון עובדי כוכבים ומזלות, געצענדיענער.
על אחת כמה וכמה = אויף וויעפיעל נאך מעהר
על התורה ועל העבודה = ביים לערנען און ביים גאטדיענען.
על חטא = דער נאמען פון א געבעט אין דער ודוי.
על ידי (ע"י) = דורך.
על כל פנים = אויף יעדען פאל.
על כן (ע"כ) = דארום.
על מנת = מיט'ן באדינג.
על פה = אויסענווענינ.
על פי דין = נאכ'ן געזעץ.
על פי הכרח = לויט דער דערקענטיניש.
על פי חקירה = לויט נאך דער נאכפארשונג.

על פי מקרה = דורך א טרעפונג.
על רגל אחת = אויף איין פוס.
עלוי = א געניאלער מענש.
עליה (עליות) = דאס אויפגערופען ווערען צו דער תורה.
עליה השלום = פריעדען צו איהר (צום אנדענקען נאך א טויטער).
עליו השלום = פריעדען צו איהם (צום אנדענקען נאך א טויטען.
עלילת דם = דאס בלוט בלבול.
עלית נשמה = דאס ארויפגעהן פון דער נשמה אין הימעל ארייז.
עם הארץ (עמי הארצים) = א גראבער יונג.
עם הארצות = גראב-יונגשאפט.
עם לא היה = א פאלק וואס איז ניט געווען.
עם עולם = א עביג פאלק.

עמוד (עמודים) = א זייל.

עמוד = דער אָרט וואו דער חזן דאווענט.

עמוד ברזל = א אייזערנע זייל.

עמוד האש = א פייערינע זייל, וואס האט געלויכטען צו די יודען אין דער מדבר.

עמוד ענן = א געבעלדיגע זייל, וואס האט געפיהרט די יודען דורך דער מדבר.

עמון, עמלק = דער נאָמען פון אמאָליגע פעלקער אין כנען.

ענג שבת = דאס פארגניגען פון שבת.

ענוים קשים = שווערע פלאָגען.

עניו = א בעשיידענער מענש

עני (עניים) = אָרעמאן.

עניות = אָרעמקייט.

עני חשוב כמת = אנ־אָרעמאן איז גלייך ווי א טויטער.

ענין (ענינים) = אַנגעלע־גענהייט, אינהאלט.

עניני דיומא = טאָג־טעג־ליכע אנגעלעגענהייטען.

עניני הצבור = געמיינדע־אנגעלעגענהייטען.

עניני המסחר = געשעפטס־אנגעלעגענהייטען.

ענש = שטראָף, באשטראַ־פונג.

עסק (עסקים) = געשעפט

עסקן = א טוער.

עפוש = פארוואָהרלאָזונג.

עפר ואפר = אַש און שטויב

עץ הדעת = דער בוים פון'ם דערקענטניש.

עץ החיים = דער בוים פון'ם לעבען.

עצבות = טרויריגקייט.

עצה (עצות) = א ראָט.

עצירות = אויפגעהאלטענ־קייט.

עצל = פויל, פוילער.

עצלה = א פוילע.

עצם = ביין, הויפטזאך.

עצמות יבשות = פאר־טרוקענטע ביינער.

עקר = איינער, וואס האט נים קיין קינדער.

עקרב (עקרבים) = עג־דיש.

עקרה (עקרות) = א פרוי וואס האט נים קיין קינדער.

עקשן (עקשנים) = א איינגעשפארטער.

עקשנות = איינגעשפארט־קיים.

ערב = אויף דער נאכט, פארנאכט, (ערב שבת, ערב יום־טוב) א. א. וו.

ערב (ערבים) = א האפ־טער.

ערבה (ערבות) = א ווערבע.

ערב רב = א געמישטער המון.

ערבות = צווייגליך פון ווערבעס, פון וועלכע מ'מאכט הושענות.

ערוה = שאנד.

ערי מקלט = שטעדט, פאר אנטרונענע (פאר־צייטען אין ארץ־ישראל דריי אזעלכע שטעדט, וואס האבען אויפגענומען מענשען, וועלכע האבען אומגערן עמיצען געטויט).

ערך = ווערט, אבשאצונג.

ערל (ערלים), ערלית = נים־יוד.

ערלה = די פארהויט פון דער מילה, די פרות פון א בוים אין די ערשטע דריי יאהר.

עשו = יצחק'ס ערשטער זוהן, (באצייכנונג פאר א נים־יוד).

עשו הרשע = עשו דער שלעכטער.

עשירות = רייכקייט.

עשרה בטבת = דער צעהנטער טאג אין טבת, א פאסט־טאג.

עשרת בני המן = די 10 זיהן פון המן.

עשרה הרוגי מלכות = די צעהן יודישע מערטירער, וואס זענען געמויט געווארען פון די רעמער אין דער צייט פונ'ם צווייטען בית־המקדש.

עשרים וארבע = די פיער און צוואנציג ביכער פון תנ"ך.

עשרת הדברות = די צעהן געבאָט.

עשרת ימי תשובה = די צעהן טעג צווישען ראש־השנה און יום־כפור.

עשרת השבטים = די צעהן שבטים, וואס לעבען נאך איצט — נאך דער פאָלקס לעגענדע — פון יענער זייט סמבטיון

עת צרה = א צייט פון נויט.

עתיד = די צוקונפט.

פ.

פ = 80.

פאה (פאות) = די אויסגעוואקסענע האָר פון ביידע זייטען שלעפען, וואס מען טאָר ניט אָבגאָלען און ניט אָבשערען.

פגידה = טוים.

פגימה = פארוואונדונג, פלעק.

פגם = פעהלער.

פגע (פגעים) = פלאָג.

פגר (פגרים) = קאדאָווער.

פגר'ן = שטארבען.

פדיון = אויסלייזונג, (אויך דאס געלד וואס מען גיט א רבי'ן).

פדיון הבן = דאס אויסלייזען פונ'ם ערשטגעבוירענעם זוהן.

פדיון שבוים = דאס אויסלייזען פון געפאנגענע.

פה אָדער פא = דאס זיבצעהנטע אות פונ'ם אלף־בית.

פה אחד = איינשטימיג.

פה אל פה = פון מויל צו מויל.

פה קדוש = א הייליג מויל.

פוגע זיין = באלייריגען.

פוגע בכבוד זיין = קרענ־קען עמיצען אין זיין כבוד.

פוסקים = א טיטעל פאר די רבנים, (ווי משה בן מימון, אלפס) וואס האבען איינגעארדענט דינים.

פועל (פועלים) = ארביי־טער.

פועלן = דערווירקען.

פועל יוצא = רעזולטאט.

פורים = דער יום־טוב אים 14 אדר, צום אנדענקען אן דעם נס. וואס איז געשעהן מיט די יודען אונטער דער הערשאפט פון אחשורש.

פורים רב = א פרעהליכ־מאכער ביי דער פורים־דיגער סעודה.

פורעניות = שטראף, אומ־גליק.

פושע ישראל = א שטארק זינדיגער מענש.

פותר חלום זיין = א טרוים דייטען.

פזמון (פזמונות) = א ליעב־ליעד, געדיכט.

פחד (פחדים) = שרעק, אנגסט.

פחדים נוראים = שרעק־ליכע אנגסטען.

פחדן (פחדנים) = א דער־שראקענער.

פחדנות = דערשראקענקייט

פחות = ווענינער.

פחות משוה פרוטה = ווענינער פון א האלבען העלער

פחיתות הכבוד = באליי־דיגונג.

פטום = דער שפיץ פון א אתרוג.

פטור ווערען = פריי ווערען פון עמעם.

פטירה = דאס שטארבען.

פיוט (פיוטים) = דיכטונג, באזונדערע תפלות פאר ימים־נוראים און פאר די ימים־טובים.

פיטן (פיטנים) = דיכטער, פארפאסער פון פיוטים.

פלא והפלא = וואונדערליך

פלאי פלאים = אויסטער־לישע וואונדער.

פלגש = קעבסווייב.

פלוגתא = מיינונגס־פאר־שידענהייט.

פלוש = די פארהאלע אין א שול.

פלוני = אומבעקאנטער.

פלוני אלמוני = עמיצער א אומבעקאנטער.

פלוני בן פלוני = דער און דער (N. N.)

פלונית = די און די.

פלונית'טע = ווערט באַנוצט שטאט ווייב.

פלטה = דאס ראטעווען זיך דורך אנטלויפען.

פלפול = פאלעמיק.

פמליא = דיענערשאפט.

פמליא של מעלה = די דיענערשאפט פון אויבען (די מלאכים).

פני, פני העיר = די השוב'ע לייט פון דער שטאדט.

פניה (פניות) = אבזיכט, ווענדונג.

פנים = געזיכט.

פנים אל פנים = בעשיינ־פערליך.

פנים חדשות = א ניי גע־זיכט, א גאסט.

פנקס = כראניק, (פארציי־טען אין יעדער קהלה א בוך אין וועלכען מ'האט פארשריבען די וויכ־טיגסטע געשעהענישען).

פסול = נים טויגליך, אומ־ווירדיג.

פסול לעדות = אומווירדיג צו זיין א עדות.

פסולת = אבפאל.

פסוק (פסוקים) = זאץ, פערז, (אויך א באצייכנונג פאר די ביכער פון די נביאים און כתובים).

פסח = דער יום־טוב צום אנדענקען פון דער באַ־פרייאונג אוים מצרים.

פסח שני = דער צווייטער פסח אים 14 טאג אין חדש איר.

פסל'ען = אויסגילטיג מאכען
פסק = ענטשיידונג.
פסק'ענען = ענטשיידען, ארויסגעבען א פסק.
פסק דין = אורטייל.
פעולה (פעולות) = ווירקונג.
פעם (פעמים) = א מאל.
פעם אחת = איינמאל.
פקדון = א זאך וואס ווערט געגעבען צום באהאלטען.
פקוח נפש = לעבענסגעפאהר.
פקח = א קלוגער.
פרא־אדם = א ווילדער מענש.
פרה אדומה = א רויטע קוה, (פלעגט אין דער צייט פונ'ם בית־המקדש פארברענט ווערען און מיט'ן אש רייניגען טמא מענשען.
פרוטה (פרוטות) = א העלער.

פרוש (פרושים) = אבגעשיידטער, אסקעט.
פרוש (פרושים) = קאמענטאר, טייטש.
פרוש המלות = דער טייטש פון די ווערטער.
פרוזדור = פאָרהויז.
פרחה נשמתו = זיין נשמה איז ארויסגעפלויגען.
פרט (פרטים) = איינצעלקייט, דעטאיל.
פרט קטן = די קליינע צאָהל (ביים שרייבען פונ'ם יודישען יאָהר, ווערען די טויזענדער אוועקגעלאָזט למשל: שטאט 5680 ווערט געשריעבען 680 לפרט קטן (לפ"ק).
פרי (פרות) = פרוכט.
פריה ורביה = פאָרטפלאנצונג און פארמעהרונג.
פריעה = דאס אויפרייסען פון דער פאָרהויט ביים מל'זיין.
פריץ (פריצים) = א האַר, אייגענטימער פון א גוט.

פּריצה = האַרינטע.

פּרוכת = פֿירהאַנג (פֿאַר'ן ארון קודש).

פּרנס, פּרנס חודש = דער פֿאָרשטעהער פֿון דער קהלה.

פּרנסה = דערנעהרונג.

פּרצוף = זעה: פּנים.

פּרק (פּרקים) = א אב־שניט, (ווערט אויך באַ־נוצט צום באַצייכענען די זאַמלונג פֿון מאָראַלישע אויסשפּרוכען פֿון אונזערע חכמים, וואס ווערט גע־זאָגט אין די זומער־שבתים).

פּרשה (פּרשות) = א קאַ־פּיטעל פֿון דער תורה.

פּרשת דרכים = די צע־שיידונג פֿון וועגען.

פּשוט = איינפֿאַך.

פּשוטו כמשמעו = איינ־פֿאַך גאָנץ זין.

פּשט = דער איינפֿאַכער זין.

פּשיטא = פֿאַרשטעהט זיך פֿון זיך.

פּשטות = איינפֿאַכקייט.

פּשר, פּשרה (פּשרות) = פֿאַרגלייך, קאָמפּראָמיס.

פּת עכום = ברויט געבאַקען פֿון ניט־יודען.

פּת שחרית = פֿריהשטיק.

פּתח = דער נאָמען פֿון א וואָקאַל־צייכען (ַ), גלייך דעם וואָקאַל a

פּתחון פּה = פּרעטענסיע

פּתרון חלומות = דאָס דייטען פֿון חלומות.

פּתום ורעמסס = צוויי פֿעסטונגען, וואס די יודען האָבען געבויט אין דער צייט פֿון זייער קנעכט־שאַפֿט אין מצרים.

צ.

צאן קדשים = הייליגע שאָף (א ביינאָמען פֿאַר די יודען).

צאינה וראינה = א פֿרייע איבערזעצונג פֿון דער

תורה אין יודישען פאר פרויען.

צבור = זעה: קהל.

צבוע'ק = א געפארבטער, א אבגענארטער.

צד (צדדים) = זייט, פארטיי

צד שכנגד = געגענפארטיי

צדה לדרך = שפייז אויפ'ן וועג.

צדוק הדין = א געבעט, וואס ווערט געזאגט פאר'ן בעהאלטען פון א טויטען.

צדוקים = א יודישע סעקטע באגרינדעט פון צדוק'ן, וואס האלט נאר תורה שבכתב (אויך קראים).

צדיק (צדיקים) = א פרומער.

צדיק הדור = דער פרומ־סטער פון זיין דור.

צדיק תמים = א גאנץ פרומער מענש.

צדקה = אונטערשטיצונג פאר ארעמע.

צדקה תציל ממות = צדקה ראטעוועט פונ'ם טויט.

צדקת, צדקנית, צדקניות = א פרומע פרוי.

צואה = קויט.

צואה (צואות), צואת המת = טעסטאמענט.

צום גדליה = דער ערש־טער טאג נאך ראש השנה וואס איז א פאסט־טאג.

צורבא דרבנן = א גע־לערנטער מענש.

צורה (צורות) = גע־שטאלט, אויסזעהן.

צורת אות = דאס בילד פון א אות.

צורת מטבע = דאס אויס־זעהן פון א מטבע.

צורר היהודים = א פאר־פאלגער פון יודען.

ציון = באצייכנונג, דענק־מאל (ווערט באנוצט צום באצייכנען פון א בית־הקברות.

ציון = דער נאמען פון א בורג ביי ירושלים, (ווערט

באנוצט שטאָט ירושלים און ארץ־ישראל).

ציצית = די עק־פעדעם אוים וואָל ביי א טלית און א לייב־צודעקעל.

צירוף (צירופים) = פאר־בינדונג פון ווערטער (קאַבאַליסטיש).

צירי = דער נאָמען פון א נקודה (..) גלייך דעם וואָקאל (ei).

צלם (צלמים) = א בילד, קריין.

צלמ'ען זיך = זיך באקריי־ציגען.

צמח (צמחים) = געוויקס.

צמוקים = געטרוקענטע ראָזשינקים.

צמצום = קנאפקייט.

צנועה (צנועות) = א ציכטיגע, פרומע פרוי.

צניעות = פרומקייט.

צעיר לימים = א יונגער מאַן.

צעקה = א געשריי.

צעקנית = א שרייערין.

צער = וועהטאָג, שמאַרץ.

צער בעלי חיים = דער שמאַרץ פון א לעבענ־דיגען באשעפעניש.

צער גדול בנים = דער צער ביים דערציעהען פון קינדער.

צפון = נאָרדען.

צרה (צרות) = נויט.

צרות צרורות = שטאַרקע צרות.

צרת רבים = אלגעמיינע צרות.

צרת רבים חצי נחמה = די צרה פון א כלל — איז א האלבע טרייסט.

צרך = באדערפעניש.

צרכי הצבור, צרכי הכלל = די באדערפענישען פונ'ם כלל.

צרעת = אויסשלאג.

ק.

ק = 100

קבוץ = דער נאָמען פון א נקודה (ֻ) גלייך דעם וואָקאל u

קבורה = באגרעבעניש.

קבורת חמור = דאס באגראָבען ווערען אויף א באזונדערן אָרט אויפ'ן בית עולם, צום צייכען פון אויסגעשטויסענקייט און פאראכטונג.

קבלה = דער נאמען פון א מיסטישער פילאָזאָפיע, וואס איז דער יסוד פונ'ם חסידיזם.

קבלה (קבלות) = באשטעטיגונג.

קבלה = בעפעהיגונגס־שרייבען.

קבלת פנים = עמפפאנג.

קבלת שבת = די געבעטען, וואס ווערען געזאגט פרייטאָג־צו־נאכטס

קבצן (קבצנים) = אָרעמאן, בעטלער.

קבצנות=אָרעמקייט, בעטלעריי.

קבר (קברים) = גרוב.

קבר אבות = די קברים פון די עלטערן.

— **צו קבר ישראל** עמיצען ברענגען = באגראָבען נאכ'ן יודישען דין.

קברות־מאן, קברן (קברנים) = א באגרעבער.

קדוש = דאס געבעט איבערן וויין אין שבתים און ימים־טובים.

קדוש החדש = דאס געבעט, וואס ווערט געזאָגט ביים באנייען זיך פון דער לבנה.

קדוש השם = דאס הייליגען פון גאָטס נאָמען.

קדוש (קדושים) = א הייליגער.

קדוש מבטן אמו = א היילינער נאך פאר'ן געבוירען ווערען.

קדושה = דאס געבעט אין וועלכען ס'ווערט דערמאָנט א לויב פון די מלאכים צו גאָט.

קדושין = זעה חופה קדושין

קדחת = פיעבער, מאַלאַריא

קדיש = א געבעט אין אראמעאישער שפראך, וואס ווערט געזאגט נאך טויטע.

קדיש דרבנן = קדיש, וואס ווערט געזאגט נאכ'ן לערנען.

קדמון (קדמונים) = איי־נער פון די ערשטע.

קדש קדשים = דאס היי־לינגסטע, די הייליגסטע אבטיילונג אין בית־המקדש.

קהלה (קהלות) = די יודישע געמיינדע.

קהלה קדושה (ק"ק) = די הייליגע געמיינדע.

קובע זמן זיין = באשטי־מען א צייט.

קודם = פריהער.

קודם כל = פאר אלעמען.

קודשא בריך הוא = דער אויבערשטער.

קול (קולות) = שטים.

קול דממה דקה = א דין, שטיל קול.

קול קורא = אויפרוף.

קוממיות = האפערדיג.

קונה (קונים) = קונדע.

קונה שם זיין = זיך א נאמען ערווערבען.

קוף = דאס נייגצעהנטע אות פונ'ם אלף־בית.

קוצו של יוד = א פינטאלע פונ'ם אות יוד.

קטגור = אנקלעגער (א ביינאמען פאר'ן שטן).

קטורת = ווייהרויך.

קטן (קטנים) = קליין.

קטנים = זעה משתין זיין.

קטני אמונה = די וואס גלויבען ווענינ.

קיבוץ גלוית = דאס איינ־זאמלען פון די צע־שפריימע יודען.

קיום = באשטאנד.

קימא לן = אקסיאם.

קינה (קנות) = קלאג־ליעד

קינה = א זאמלונג פון געבעטען פאר תשעה באב.

קיצוניות = עקסטרעמע

קיצור = אבקירצונג.

קיצור ימים = געקערצטע טעג.

קירה = די ערשטע אותיות פון קיסר ירום הודו (א צונאָמען פאר'ן עסטרייכישען קייזער).

קלות דעת = לייכטזיניג־קייט.

קל וחומר = לאָגישער שלוס, פינ'ם אלגעמיינעם צום באזונדערן.

קליפה = א אומריינע קראפט

קללה (קללות) = פלוך.

קללות וחרמות = פלוכען און פארשווערונגען.

קללות נמרצות = „טויטע קללות".

קלף = פארמעט.

קלפי = אורנע.

קמיע (קמיעות) = אמולעט

קמץ = דער נאָמען פון א נקודה (ָ) (גלייך דעם וואָקאל u).

קמצן (קמצנים) = קארגער

קמצנות = קארגשאפט.

קנאה = ניט־פארגינען.

קני מדה = מאָסשטאב.

קנין = קויף.

קנס = שטראָף.

קנס'ענען = שטראָפען.

קערה = שיסעל, די שיסעל אויף וועלכער ס'ווערען ארויפגעלעגט אין די סדר־נעכט די מצות און די אנדערע פאָרגעשריעבענע צערעמאָניעלע שפייזען ווי חרסת, מרור א. א. וו.

קפדן (קפדנים) = פעדאנט, א אויפגערעגטער.

קפדנות = פעדאנטעריי, אויפגערעגט זיין.

קפיצת הדרך = דאס אקעגענשפרינגען פונ'ם וועג.

קץ = ענד.

קצב (קצבים) = פליישהאַקער.

קצבה = א אָבגרעניצונג, (אויך א אונטערשטיצונג, וואס ווערט צוגעשפראָכען פאר א לענגערער צייט).

קראים = זעה צדוקים.

קרבן (קרבנות) = אָפּפער

קרבן־מנחה־סדור = דער נאָמען פון א סדור וואס ענטהאלט אויך א סך דינים און תחנות פאר פרויען.

קרוב (קרובים) = פער־וואנדטער.

קרוב למלכות = איינער, וואס איז נאָהענט צו דער רעגיערונג.

— בקרב = אין גיכען.

קרבות = פערוואנדשאפט.

קריעה ובליה = אָבגע־ריסען און אָבגעשליסען.

קריאת התורה = דאס לייענען פון דער תורה.

קריאת שמע = דאס זאָגען פונ׳ם געבעט שמע ישראל.

קריעה שניידען = דאס פאָרגעשריבענע אויפ־רייסען פונ׳ם אויבער־קלייד צום צייכען פון טרויער נאך א טויטען.

קרע כדג זיין = צערייסען ווי א פיש.

קרן = קאפיטאל.

קרן קימת = פאָנד.

קרקע = א שטיקעל ערד צו באגראָבען א טויטען.

קשה = שווער.

קשה ערף = האַרטנעקיג.

קשיא (קשיות) = פראגע.

קשר של קימא = א בונד אויף עביג.

ר.

ר = 200

ראוי = ווירדיג, פויגליך.

ראיה (ראיות) = בעוויז.

ראיה = די פעהיגקייט צו זעהען.

ראש (ראשי) = קאָפּ, פאָר־שטעהער, אָנהויב.

— בראש = צום ערשטען, פאָרויס.

ראש הגולה = דער פאָר־שטעהער פון די יודען אין גלות (א טיטעל פאר יודישע פירשטען אין בבל נאָכ׳ן חורבן).

ראש המדברים = דער הויפט־רעדנער.

ראש חדש = דער ערשטער טאָג פון יעדען חדש.

ראש ישיבה = דער פאָר־שטעהער פון א ישיבה.

ראש השנה = נייעיאָהר, דער יום טוב וואס גע־פאלט דעם ערשטען טאָג תשרי.

ראש הקהלה = דער פאָר־שטעהער פון א קהלה.

ראשי פרקים = הויפט פונקטען, שקיצע.

ראשי תבות = די ערשטע אותיות פון ווערטער, אב־קירצונגען.

ראשון = דער ערשטער.

ראשית = ערשטענס.

ראשית אוני = די ערשטע קראפט, דער ערשטגע־בוירענער.

ראשית חכמה = דאס ערשטע פון דער וויסענ־שאפט, דאס ערשטע פון אלעמען.

רב (רבנים) = רעליגיעזער פאָרשטעהער פון א קהלה

רבי (רבנים) = הער, א „גוטער־יוד“, חסידישער צדיק.

רבון עולמים = דער האַר פון די וועלטען (גאָט).

רבונו של עולם = האר פון דער וועלט (גאָט);

רבותי = מיינע הערען.

רבים = מעהרהייט.

רביעי = דער פערטער אָב־שניט פון דער סדרא, וואס ווערט פאָרגעלייענט ביים אויפרופען צו דער תורה.

רבנות = די שטעל פון א רב.

רבני = א גאָטען פאר די יודען ביי די קראים.

רגזן = א אויפגערעגטער מענש.

רגזנות = אויפגערעגטקייט, צאָרן.

רגיל = געוואוינט.

רגילות = געוואוינטקייט.

רגל (רגלים) = פוס.

רגע (רגעים) = סעקונדע.

רדיפה (רדיפות) = פארפאלגונג.

רדיפת הכבוד = דאס נאכיאָגן זיך נאך כבוד.

רואה ואינו נראה = איינער וואס זעהט און ווערט ניט געזעהן.

רוב = מעהרהייט.

— לרוב = מייסטענס.

רוב דעות = שטימענמעהרהייט.

רוגז, רוגזא = אויפגערעגטקייט.

רודפין = פארפאלגען.

רודף שלום = פריעדפערטיגער.

רוח = גייסט.

רוח (רוחות) = אומריינער גייסט, טייוועל.

רוח הקדש = דער היילינער גייסט.

רוח רע = א בייזער גייסט

רוח שטות = א נארישקייט

רוחניות = גייסטיגס (אין הפוך צו גשמיות).

רופא (רופאים) = פעלדשער.

רושם = איינדרוק.

רזי התורה = סודות פון דער תורה.

רחבות = ברייטקייט, גראָםקייט.

רחבות הדעת = זעה הרחבת הדעת.

רחמים = בארמהערציגקייט.

רחמנא לצלן = גאָט זאל אָבהיטען.

רחמנות = בארמהערציגקייט.

רח"ש = ראשי תבות פון רב, חזן, שמש, = (דאס געלד וואס ווערט געגעבען אויף א חתונה פאר די דערמאנטע דריי אנגעשטעלטע פון דער קהלה.

ריב לשונות = שפראכענקאמף.

ריוח (רוחים) = געווין.

ריח (ריחות) = גערוך.

ריק = לעדיג.

ריק = א אומגעבילדעטער מענש.
ריקניות = לעדיגקייט, פוסטקייט.
ריש = דאס צוואנציגסטע אות פונ'ם אלף־בית.
ריש גלותא = זעה ראש הגולה.
ריש דוכנא = דער שטעל־פארטרעטער פונ'ם ראש־ישיבה.
רכוש = פארמעגען.
רכילות = פלאַטקעס.
רך לב = ווייכהארציג.
רמאות = באטריגעריי.
רמאי = באטריגער, גוינער
רמז (רמזים) = אָנדייטונג.
רע (רעים) = פריינד.
רע (רעות) = שלעכטס, אומגליק.
רעש = גערודער.
רעיון (רעיונות) = געדאנק
רפואה (רפואות) = היילונג, היילמיטעל.
רפואה בדוקה ומנוסה = א אויסגעפרווט און אויסגעצייכענט היילמיטעל.
רפואה שלמה = א גאנצע היילונג.
רצון = ווילען, פארלאנג.
רצועה (רצועות) = תפלין־ריעמען.
רציחה, רצח (רציחות) = מאָרד.
רצחן (רצחנים) = מערדער
רק = נאָר.
רקיע = דער הימעל.
רקוד, רקידה = טאנץ.
רשות = דערלויבעניש, מאכט, דער בעזיץ.
רשות היחיד = די מאכט, דער בעזיץ פונ'ם איינציגען
רשות הרבים = די מאכט דער בעזיץ פון דער מעהרהייט
רש"י = ראשי תבות פון רבי שלמה יצחק, א קאָמענטאטאָר פון תנ"ך און תלמוד.
רשימה (רשימות) = פארצייכניש.
רשע (רשעים) = א שלעכטער, זינדיגער מענש.

רשעה = שלעכטקייט, אוס־
רעכט.
רשעות = שלעכטקייט.
רשע מרושע = א גאר
שלעכטער, זינדיגער מענש

ש.

ש = 300
שאול תחתיה = אנ'אב־
טיילונג פונ'ם גיהנום.
שאלה (שאלות) = פראגע
שאלת חכם = א פראגע,
וואס נאר א חכם קען
פארענטפערן.
שאלת נשים = א פראגע
איבער א דין בנוגע דעם
רעליגיעזען לעבען פון
דער פרוי.
שאלות ותשובות =
פראגען און ענטפערן (א
טיטעל פון א גרויסער
צאהל ספרים אין דער
ראבאניסטישער ליטע־
ראטור, וואס נעמען ארום
פראגען און ענטפערן
איבער פארשידענע דינים)

שאר בשר, שארת בשר
= פערוואנדטער, פער־
וואנדטע.
שאר ירקות = אנדערע
קרייטעכצער.
שארית ישראל = דער
איבעריגעבליעבענע טייל
פון די יודען.
שבועה (שבועות) =
שווערונג.
שבועות = דער יום־טוב אים
6 און 7 טאג סיון, וואס
ווערט געפייערט צום אנ־
דענקען אן מתן תורה.
שבוש = פעהלער.
שבח (שבחים) = לויב.
שבח והודיה = א לויב און
א דאנק.
שבט (שבטים) = שטאם.
שבט = דער עלפטער חדש
פונ'ם יאהר.
שביה = געפאנגענשאפט.
שבלת = זאנגען.
שביעי = דער זיבעטער.
שבע ברכות = די זיבען
ברכות, וואס ווערען גע־

זאָגט דעם ערשטען שבת נאָך דער חתונה ביים יונגען פּאָר־פֿאָלק ביים עסען.

שבע חכמות = די זיעבען וויסענשאַפֿטען.

שבעה = זיעבען, די זיעבען טעג פֿון טרויער נאָך א טויטען.

שבעה מדורי גיהנום = די זיעבען אבטיילונגען פֿונ׳ם גיהנום.

שבעה עשר בתמוז = דער זיעבצעהנטער טאָג אין תמוז, א פֿאַסט־טאָג.

שבעים לשונות, שבעים לשון = זיעבציג שפּראַכען.

שבר = א לייסטענברוך.

שבר לב, שברון הלב, שבירת הלב = געבראָכען האַרץ.

שברים = די געבראָכענע טענער פֿונ׳ם שופר.

שבת (שבתים) = דער זיעבעטער טאָג אין דער וואָך, וואס איז א רוה־טאָג.

שבת הגדול = דער לעצטער שבת פֿאַר פּסח.

שבת נחמו = דער ערשטער שבת נאָך תשעה־באב.

שבת חזון = דער לעצטער שבת פֿאַר תשעה באב.

שבת שקלים = דער שבת ווען מען לייענט די סדרא משפּטים.

שבת שירה = דער שבת, ווען מען לייענט די סדרא בשלח.

שבת תשובה = דער ערשטער שבת פֿאַר יום־כפור.

שבתי־צבי׳ניק = א אָנגענאַרטער.

שגעון = וואהנזין.

שד (שדים) = טייוועל, בייזער גייסט.

שדוך (שדוכים) = פֿאַרשווענערונג.

שדכן (שדכנים) = פֿאַרמיטלער פֿון שדוכים.

שדכנות = באַצאָהלונג פֿאַר׳ן פֿאַרמיטלען פֿון א שדוך.

שהיות = פאקסען.

שהחינו = א ברכה וואס מען מאכט איבער א נייער זאך.

שוא = דער נאָמען פון א נקודה (:).

שוה בשוה = גלייך אויף גלייך.

שוחט (שוחטים) = דער וואס איז פון דער קהלה באשטימט צו קוילען בהמות און עופות.

שוטה (שוטים) = נאַר.

שוכן עפר = איינער וואס ליעגט שוין אין דער ערד.

שולט זיין = הערשען.

שום = קיינער, קיינס.

שומר (שומרים) = היטער, וועכטער.

שומר ומציל זיין = אָבהיטען און רעטען.

שומר חנם = איינער, וואס היט עפּעס אָב אומזיסט.

שומר פתאים = דער היטער פון נאַראָנים (גאָט).

שומר שכיר = איינער, וואס היט עפּעס אָב פאר לוין.

שונא (שונאים) = פיינד

שונא בצע = איינער, וואס האט פיינד צו נעמען בעשטעכונג.

שונא ישראל, שונא ציון (שונאי־ישראל, ציון) = יודענפיינד.

שופט (שופטים) = ריכטער, פאָלקס־פיהרער און ריכטער פון די יודען אין דער צייט נאָך יהושע בן נון'ס טויט.

שופר (שופרות) = א האָרן וואס מ'בלאָזט דערמיט יעדען טאָג נאָכ'ן דאווענען דעם גאנצען חדש אלול און ביז יום־כפור.

שופר של משיח = דער שופר פון משיח.

שורה (שורות) = רייה, ציילע.

שור הבר = א מיטהישער גרויסער אָקס, וואס איז אָנגעגרייט צו עסען פאר די צדיקים אויף יענער וועלט.

שורק = דער נאָמען פון א נקודה (ֻ אָדער וּ) גלייך דעם וואָקאל y).

שורש = וואורצעל.

שורש כל דבר = דער אָנהויב פון יעדער זאַך.

שושן פורים = דער פיפּצעהנטער טאָג אין אדר וואס ווערט געפייערט צום אנדענקען אָן דעם נס פורים.

שותף (שותפים) = מיטבעטייליגטער, קאָמפּאַניאָן.

שותף מה שעשה עשה דער שותף, וואס ער האט געטון — איז געטון.

שותפות = מיט־באַטייליגונג קאָמפּאַניע.

שותק (שותקים) = שוויי־גענריגער.

חשד = באַשטעכונג.

שחור = שוואַרץ.

שחיטה (שחיטות) = דאס קוילען פון בהמות און עופות נאָכ'ן יודישען דין.

שחין = א אויסשלאַג אויפ'ן קאָפּ.

שחרית = די געבעטען פאר'ן אין־דער־פריה.

שטות (שטותים) = נאַרישקייט.

שטח = פלעכע.

שטן = דער נאמען פון א טייוועל, אָנקלעגער.

שטן מקטרג = דער שטן, דער באַשולדיגער.

שטר חוב = א וועקסעל.

שטר חצי זכר = א דאָקומענט כדי צו באוואָרענען דאס ירושה־רעכט פאר א טאָכטער.

שטר מכירה = א פאַרטראַג ביים פאַרקויפען.

שטר מכירת חמץ = א פאַרטראַג ביים פאַרקויפען פונ'ם חמץ.

שמר עיסקה = א וועקסעל

שיבה טובה = א גוטע עלטער.

שיחה קלה, שיחת חולין = טאָגטעגליכע רייד.

שיטה (שיטות) = סיסטעם

שייך זיין = געהערען.

שייכות = בעציעהונג.

שין = דאס איינאומצוואנ־ציגסטע אות פונ׳ם אלף־בית.

שיעור = מאָס, גרעניץ.

שיר (שירים) = ליעד.

שירה (שירות) = געזאַנג.

שירות ותשבחות = ליעדער און לויבהימנען.

שירים = איבערגעבליעבענס, רעסטען פון מאכלים פונ׳ם רבי׳ן, וואס די חסידים האלטען פאר א מצוה צו עסען.

שיש = מארמעלשטיין.

שכור = באַרוישט.

שכחה = פאַרגעסליכקייט.

שכחתי = כ׳האב פארגע־סען.

שכרות = באַרוישטקייט

שכיב מרע = א שטארק קראַנקער.

שכינה = גאָטס-גייסט

שכירות = לוין, באַצאָהלונג

שכל = פֿארשטאנד.

שכל הישר = דער געראַ־דער פֿאַרשטאַנד.

שכן (שכנים), שכנה (שכנות), = נאָכבאַר.

שכנות = נאָכבאַרשאַפֿט.

שכר = לוין, באַצאָהלונג.

שכר הליכה = לוין פאר׳ן גאַנג.

שכר ועונש = לוין און שטראָף.

שכר טרחה = לוין פאר דער מיה.

שכר יום = טאָג־לוין.

שכר למוד = לוין פאר׳ן לערנען.

שכר עגלה = לוין פאר׳ן פאָהרען.

של = פון.

שלוח מנות = דאס שיקען פון געשענקען צוזאַנג אים פורים.

שלום = פריערען.

שלום בית = דער פריערען אין הויז.

שלום ושלוה = פריערען און רוה.

שלום עליכם = פריערען צו אייך.

שלחן (שלחנות) = טיש.

שלחן ערוך = א זאמלונג פון דינים און רעליגיעזע פארשריפטען.

שלחתי = כ'האב דיך געשיקט?

שלי־שלך = מיינס — דיינס

שליח (שליחים) = איינער וואס מען שיקט איהם ערגיץ.

שליח מיוחד = א באזונדערער שליח.

שליח צבור = זעה חזן.

שליחות = מיסיע.

שליטה = מאכט, הערשאפט

שליש = א שיעדסריכטער.

שלישי = דער דריטער אבשניט פון דער סדרא, וואס ווערט פארגעלייענט ביים אויפרופען צו דער תורה.

שלישות = דעפאזיטום.

שלישית = דריטעל.

שלל = רויב.

שלמות = גאנצקייט, פולקייט.

שלמ'ען = צאהלען.

שלש סעודות = די דריי מאהלצייטען וואס זענען פארגעשריעבען פאר שבת (ווערט באנוצט צו באצייכענען די דריטע סעודה אים שבת פאר־נאכט).

שלש רגלים = די דריי הויפט ימים טובים: פסח שבועות און סכות.

שלשה = דריי.

שלשה דברים = דריי ווערטער.

שלשה עשרה מדות = דער נאמען פון א געבעט, וואס ווערט געזאגט א טאג פאר יום־כפור אין דער פריה (ווערט באנוצט צום באַ

ציי‌בענען פֿונ׳ם גאנצען פֿריה־מאָרגען).

שלשול = דורכפֿאל.

שלשלת = א קייט.

שלשים = דרייסיג, די דריי־סיג טעג פֿון טרויער נאך א טויטען.

שמד = דאס אָבפֿאלען פֿונ׳ם יודישקייט.

שמד׳ען זיך = איבּער טרע־טען צון א אנדערען גלויבען.

שם = א נאָמען, רוהם.

— שמות = בלעטלך פֿון ספֿרים, סדורים א. א. וו.

שם הויה = גאָט׳ס נאָמען

שם המפֿורש = גאָט׳ס פֿולער נאָמען (יהוה).

שם טוב = א גוטער נאָמען

שם רע = א שלעכטער נאָמען.

שמונה עשרה = דער נאָ־מען פֿון א געבעט, וואס באשטעהט אויס 18 אָב־שניטען.

שמונים = אכציג.

שמויש = בעדיענונג.

שמחה (שמחות) = פֿרייד, א פֿעסט.

שמחת בית השואבה = דער נאָמען פֿון א גרויסען אילומינאַציאָנס פֿעסט אים סכות אין דער צייט פֿונ׳ם בית־המקדש, (ווערט נאך איצט אין חסידישע קרייזען געפֿייערט).

שמחה וששון = פֿרייד און לוסט.

שמחת תורה = דער לעצ־טער טאָג סכות, אין וועלכען ס׳ווערט פֿאר־ענדיגט דאס ליינען פֿון דער תורה, א גרויסער פֿעסט־טאָג.

שמטה = דאס זיעבעטע יאָהר אין וועלכען מ׳פֿלעגט פֿארציי‌טען אין ארץ־ישראל ניט בעארבייטען דאס פֿעלד.

שמים = דער הימעל.

שמירה (שמירות) = אמולעט.

שמן זית = איילבירטען־בוימייל.

שמיני = דער אכטער.

שמיני עצרת = דער אכטער טאָג סכות.

שמע ישראל = „הער צו ישראל"... דער נאָמען פון א געבעט, אין וועל־כען ס'ווערט אויסגעדריקט די איינציגקייט פון גאָט.

שמץ = א ביסעל.

שמרים = הייוועץ.

שמש (שמשים) = קלויז־דיענער.

שמשון הגבור = דער נאָמען פון א גרויסען העלד אוים דער צייט פון די שופטים.

שן (שנים) = צאָהן.

שן תחת שן = א צאָהן פאר א צאָהן.

שנאה, שנאת (שנאות) = פיינדשאפט.

שנאת חנם = א אומזיסטיגע פיינדשאפט.

שנאת מות = א טויט פיינדשאפט.

שנה (שנים) = א יאָהר.

שנה שלמה = א גאנץ יאָהר.

שנוי (שנוים) = פאַרענ־דערונג.

שני = דער צווייטער אָב־שניט פון דער סדרא.

שני בשני = די פערוואנד־שאפט אין צווייטען גראד

שני בשלישי = די פאר־וואנדשאפט צווישען צוויי־טען און דריטען גראד.

ש"ס = די ערשטע אותיות פון שתא־סדרי, די זעקס טראקטאטען פון דער משנה.

שעטנז = א געמישט־גע־וועב, וואָס מען טאָר ניט אָנטון לויט'ן יודישען דין.

שעה = שטונדע.

שעת הכשר = א פאסענ־דיגע צייט.

שעת רחמים = א שעה פון בארמהערציגקייט.

שעת רצון = א שעה פון גוטען ווילען.

שער (שערי) = טויער.

שעיר לעזאזל = א לעמאלע פאר'ן טייוועל.

שפחה (שפחות) = א דיענסט.

שפיכת דמים = בלוט־פארגיעסען.

שפל = ניעדריג, דערנידריגט.

שפלות = נידריגקייט.

שפע = צושפרוך, פולקייט.

שקול כנגד כולם = וועגט אלע איבער.

שקידה = פלייסיגקייט.

שקיעת החמה = דאס אונטערגעהן פון דער זון.

שקל (שקלים) = דער נאמען פון א מטבע ביי די פארצייטיגע יודען.

שקל = אבשיי.

שקץ תשקצנו = זאלסט עס פאראבשייען און פארמאוסען.

שקר (שקרים) = ליגען, פאלשקייט.

שקר וכזב = ליגען און פאלשקייט.

שקרן (שקרנים) = ליגנער

שר (שרים) = פירשט.

שר המשכים = דער קעניגליכער איינשענקער.

שריד ופליט = א אנטרונענער און אנטלאפענער, רעשט.

שרפה (שרפות) = בראנד

שרץ (שרצים) = א קריעכטיער.

שררה (שררות) = האר, הערשאפט.

ששון ושמחה = לוסט און פרייד.

ששי = דער זעקסטער אבשניט פון דער סדרא.

ששים = זעכציג.

ששת ימי בראשית = די זעקס טאג, אין וועלכע ס'איז באשאפען געווארען די וועלט.

שתדלן (שתדלנים) = פירשפרעכער, פארזארגער

שתדלנות = פירשפרע־כעריי.

שתי וערב = דורך דער לענג און ברייט, א קרייץ.

שתים = צוויי.

שתיקה = שווייגען.

שתקן = א שווייגענדיגער.

ת.

ת = 400

תאוה (תאוות) = ליידענ־שאפט.

תבה = דער קאסטען אין וועלכען נח האט זיך אויפגעהאלטען אין דער צייט פונם מבול.

תבואה (תבואות) = פרוכ־טען פונ'ם פעלד.

תבוא עליו ברכה = גע־בענשט זאל ער ווערען

תבוא עליה ברכה = געבענשט זאל זי ווערען

תביעה (תביעות) = פאר־דערונג.

תהו ובוהו = כאאס, ווים־טעניש.

תהום (תהומות) = אב־גרונד.

תהלה (תהלות) = לויב.

תהלים = א זאמלונג פון 150 פסאלמען, וואס זאל פארפאסט זיין פונ'ם קעניג דוד.

תו = דאס לעצטע אות פונ'ם אלף־בית.

תובע זיין = פאדערן.

תוגר (תוגרים) = א טערק.

תודה = א דאנק.

תוך = אינהאלט, דאס וועזענטליכע.

תוך כדי דבור = אויגענ־בליקליך.

תוך כך = וועהרענד דעם.

תוכחה = שטראפרייד.

תוכן = אינהאלט.

תוספות = דער נאמען פון א קאמענטאר צום תלמוד

תועלת = א נוצען.

תופס זיין = אויפפאסען.

תוקף = שטארקקייט.

תורה, תורה שבכתב = א באצייכנונג פאר די חומשים בראשית, שמות, ויקרא, במדבר און דברים.

תורה שבעל פה = א באצייכנונג פאר'ן תלמוד, פאר די נביאים און כתובים.

תורה כולה = די גאנצע תורה.

תושב (תושבים) = א אלטנעזעסענער.

תחבולה. (תחבולות) = א מיטעל.

תחום ד[illegible] = דער ראיאן אין וועלכען די יודען האבען אין צארישען רוסלאנד געמענט וואוינען.

תחום שבת = די צוויי טויזעד איילען אויסער דער שטאדט, איבער וועלכע מ'טאר ניט נאכ'ן יודישען דין שבת אריבערגעהן.

תחית המתים = דאס ערוואכען פון די טויטע

תחלת הלילה = אנהויב־נאכט.

תחנה (תחנות) = א געבעט אין יודישען פאר פרויען.

תחנה = א זאמלונג פון די פריהער דערמאנטע געבעטען.

תחנון = דאס געבעט, וואס ווערט געזאגט נאך דער שמונה עשרה.

תחנונים = געבעטען.

תחתונים = אונטערשטע.

תחת = אונטער, אונטערשטער טייל פונ'ם לייב.

תחת חרב = אונטער׳ שווערד.

תיכף = זאריז, זאפארט.

תיכף ומיד = טאקי זאריז

תימן = יעמען.

תינוק (תינוקות) = א קינד

תינוקות של בית רבן = שולקינדער.

תיקו = בלייבט די קשיא ניט פארענטפערט.
תכלית = צוועק, ענד.
תכריכים = קליידער פאר א טויטען.
תכשיט (תכשיטים) = ציערונג.
תל = שוט־הויפען.
תל עולם = א פעליגע פארניכטונג.
תליה (תליות) = א געשטעל צום אויפהענגען א מענש.
תליון (תלינים) = דער וואס הענגט אויף.
תלמוד = א זאמלונג פון קאמענטארע און אויסשפרוכען צו דער משנה פון די אמוראים.
תלמוד תורה = א רעליגיעזע יוד. שול פאר ארעמע קינדער, וואס ווערט אויסגעהאלטען פון דער קהלה.
תלמיד (תלמידים) = שילער.
תלמיד חכם (תלמידי חכמים) = א געלערנטער.
תם = אומשולדיג, נאיוו.
תמוז = דער פערטער מאנאט פון'ם יאהר.
תמונה, תמונת (תמונות) = בילד.
תמונת אות = זעה צורת אות.
תמחה = „ס'זאל אויסגעמעקט ווערען"... א באצייכנונג פאר א פאלק, וואס זאל פון עמלק'ן שטאמען.
תמיד = שטענדיג.
תמיה = וואונדער, שטוינען
תמים = גאנץ, פולקאמען.
תמימות = נאאיווקייט, איינפאכקייט.
תמצית = עסענץ.
תנא (תנאים) = א טיטעל פאר די געלערנטע, וואס האבען מיטגעארבייט ביי דער משנה (אין דער צייט פון שמעון הצדיק ביז יהודה הנשיא).

תנאי (תנאים) = בעדינגונג

תנאים = פארלאָבונגס־פארטראג.

תנועה (תנועות) = באַוועגונג, מיענע.

תנ"ך = די ערשטע אותיות פון תורה, נביאים און כתובים (ווערט באנוצט צום באצייכנען פון דער גאנצער ביבעל).

תעודה (תעודות) = צייג־ניש.

תענוג (תענוגים) = פער־גניגען.

תענית (תעניתים) = פאסט־טאָג.

תפיסה (תפיסות) = קרי־מינאל, קערקער.

תפישה = אויפפאסונגס־קראפט.

תפל = אָהן א געשמאק.

תפלה (תפלות) = געבעט.

תפלת הדרך = א געבעט איידער מען לאָזט זיך אין וועג אריין.

תפלות = אויסגעלאַפענ־קייט.

תפלין = א כלי־קודש, וואס ווערט אנגעטון ביים דאווענען אויפ'ן קאָפ און אויף דער לינקער האנד.

תפלין של ראש = די תפלין, וואס מען טוט אָן אויפ'ן קאָפ.

תפלין של יד = די תפלין וואס מען טוט אָן אויף דער האנד.

תקוה = האָפנונג.

— התקוה = דער נאָמען פונ'ם יוד. נאצ. פאָלקס־הימן.

תקומה = אויפריכטונג, באשטאנד.

תקון (תקונים) = פאר־בעסערונג, רעפאָרם, דער־לעזונג.

תקון חצות = זעה חצות־אָברעכטען.

תקון טעות = גרייזפאר־בעסערונג.

תקון שבועות = א זאמלונג פון פ-אנמענטען אוים תנ"ך און תלמוד פאר שבועות אויף דער נאכט.

תקופה (תקופות) = פעריאָד.

תקיעה, תקיעה גדולה = א טאָן וואס קומט ארויס פונ'ם שופר.

תקיעת כף = א האנד־שלאג.

תקיף (תקיפים) = א שטארקער מענש.

תקיפות = שטארקקייט.

תקנה (תקנות) = פאר־בעסערונג, אנאָרדנונג.

תרבות = אויסבונד.

תרגום = די אראמעאישע איבערזעצונג פון דער תורה.

תרומה = א טייל פון די תבואות, וואס מען פלעגט פארצייטען אין ארץ־ישראל אָבטיילען פאר די כהנים.

תרועה = א טאָן וואס קומט ארויס פונ'ם שופר.

תרופה (תרופות) = א היילמיטעל.

תרוץ (תרוצים) = אויס־רייד.

תרח = דער נאָמען פון אברהם אבינו'ס פאָטער.

תרי עשר = צוועלף, די צוועלף נביאים: הושע, יואל, עמוס, עובדיה, יונה, מיכה, נחום, חבקוק, צפניה, חגי, זכריה, מלאכי.

תרי"ג מצות = די 613 געבאָטען און פארבאָטען פון דער יודישער רעליגיע.

תרעומות = פרעטענסיעס.

תרפים = הויזגעצענבילדער.

תשבורת = ברוכטיילען, א רעכנונג מיט צאָהלען־בריכע.

תשובה (תשובות) = א ענטפער.

תשובה טון = זיך אומקערען אויף גוטען וועג.

תשוקה=באגעהר, גלוסטונג

תשליך = „זאלסט אריין ווארפען"... א מנהג צו געהן דעם ערשטען טאָג ראש־השנה צו א וואסער און דאָרט זאָגענדיג א געבעט אויסצוטרעסען די קעשענעס, אז אזוי זאלען די זינד אריינפאלען אין אָבגרונד אריין.

תשמיש המטה = דער ביישלאָף.

תשעה = 9

תשעים = ניינציג.

תשעה באב = דער נײנטער טאָג אין אב, א פאסט־טאָג.

תשרי = דער זיעבעטער מאָנאט פונ'ם יאָהר.

תתחדש = זאָלסט באַנייען.

העברעאישע און אראמעאישע נעמען
וואָס
קומען פאר אין יודיש.

אבא, אביגדור, אבנר, אברהם, אהרן, אורי, איסר, איתמר, אלחנן, אליהו, אלימלך, אליעזר, אליקום, אלעזר, אלקנה, אמנון, אסתר, אפרים, אביה, אשר.

בנימין, בן־ציון, בצלאל, ברוך, ברורה, ברכה, בתיה, בת־שבע.

גבריאל, גדליה, גרשון,

דבורה, דוב, דוד, דינה, דן, דניאל.

הלל.

זאב, זבולן, זכריה, זלמן, זרח,

חוה, חזקיהו, חיים, חנא, חנה, חנינא, חנוך, חנן, חנניה,

טוביה,

יהודה, יהודית, יהונתן, יהושע, יואל, יוחנן, יוכבד, יום־טוב, יונה, יחזקאל, יעקב, יצחק, יקותיאל, ירוחם, ירחמיאל, ירמיהו, יחיאל, ישכר, ישעיה, ישראל, כתריאל,

לאה, לוט, לוי.

מאיר, מיכאל, מיכה, מלך, מלכה, מנחם, מנשה, מרדכי, מרים, משה, משולם, מתתיהו.

נח, נחום, נחמה, נחמיה, נחמן, ניסן, נפתלי, נתן, נתנאל.

סני.

עובדיה, עוזר, עזרא, עזריאל, עמנואל, עקיבא.

פדהצור, פלטיאל, פנחס, פסח, פרץ, פתחיה.

צבי, צדוק, צמח, צפורה.

קהת, קלמן.

ראובן, רבקה, רות, רחל, רפאל.

שאול, שבתי, שולמית, שכנא, שכר, שלום, שלמה, שמאי, שמואל, שמחה, שמעון, שמעיה, שמריה, שמשון, שניאור, שפרה, שרגא, שרה, ששנה.

תמר, תנחום.

דערגענצונגען.

אנדרוגינוס = הערמאפראָדיט ; ברוכים תהיה = געבענשט זאלט איהר זיין ; בדוק ומנוסה = אויסגעפּריווט און אויסגעצייכענט; בזה האופן = אויף דער אַרט; ביוקר = טייער; במדבר = דער נאָמען פֿונ׳ם 4 טייל אוים דער תורה ; בני אדם = א געבעט, וואס ווערט געזאָגט ביי כפּרות־שלאָגען ; בנקל = לייכט, גרינג ; בערום ובחוסר כל = נאַקעט און אָן אלעמען ; בצדק = גערעכט; בקול רם = אויף א הויכער שטים ; בראשית = דער נאָמען פֿונ׳ם 1 טייל אוים דער תורה ; ברכי נפשי = א פּסאַלם וואס ווערט געזאָגט אין די ווינטער־שבתים נאָך מיטאג ; בשוגג = אומגערן ; גומל בענשען = א ברכה, וואס ווערט געזאָגט נאָך א איבערשטאנדענער סכנה ; דברים = דער 5 טייל פֿון דער תורה ; דינא דמלכותא דינא = א געזעץ פֿון דער רעגיערונג איז אויך א דין ; דין פּרוטה כדין מאה = א געזעץ אין קליינעם איז ווי אין גרויסען ; הגבה = דאס אויפֿהויבען פֿון דער תורה נאָכ׳ן ליינען ; היתכן = ווי געשיקט זיך ; הלכה (הלכות) = געזעץ ; התנהגות = דאס אויפֿפֿיהרען זיך ; ויקרא = דער 3 טייל פֿון דער תורה ; ירושלים = דער נאָמען פֿון דער הויפּט שטאָדט אין ארץ־ישראל ; יפו, טבריה, צפת = נעמען פֿון שטעדט אין ארץ־ישראל ; כתובים = דער דריטער טייל פֿון תנ״ך ; צ = 90 ; שמות = דאס צווייטע ספר פֿון דער תורה ; ישיש (ישישים) = זעה זקן.

דערגענצונגען.

אנדרוגינוס = הערמאפראָדיט; ברוכים תהיה = געבענשט זאלסט איהר זיין; בדוק ומנוסה = אויסגעפּריווט און אויסגעצייכענט; בזה האופן = אויף דער אַרט; ביוקר = טייער; במדבר = דער נאָמען פֿונ'ם 4 טייל אוים דער תורה; בני אדם = א געבעט, וואס ווערט געזאָגט ביי כפרות־שלאָגען; בנקל = לייכט, גרינג; בערום ובחוסר כל = נאַקעט און אָן אלעמען; בצדק = גערעכט; בקול רם = אויף א הויכער שטים; בראשית = דער נאָמען פֿונ'ם 1 טייל אוים דער תורה; ברכי נפשי = א פסאַלם וואס ווערט געזאָגט אין די ווינטער־שבתים נאך מיטאג; בשוגג = אומגערן; גומל בענשען = א ברכה, וואס ווערט געזאָגט נאך א איבערשטאנדענער סכנה; דברים = דער 5 טייל פֿון דער תורה; דינא דמלכותא דינא = א געזעץ פֿון דער רעגיערונג איז אויך א דין; דין פרוטה כדין מאה = א געזעץ אין קליינעם איז ווי אין גרויסען; הגבה = דאס אויפהויבען פֿון דער תורה נאכ'ן ליינען; היתכן = ווי געשיקט זיך; הלכה (הלכות) = געזעץ; התנהגות = דאס אויפפיהרען זיך; ויקרא = דער 3 טייל פֿון דער תורה; ירושלים = דער נאָמען פֿון דער הויפט שטאָדט אין ארץ־ישראל; יפו, טבריה, צפת = נעמען פֿון שטעדט אין ארץ־ישראל; כתובים = דער דריטער טייל פֿון תנ"ך; צ = 90; שמות = דאס צווייטע ספר פֿון דער תורה; ישיש (ישישים) = זעה זקן.